

JAAERVERSLAG VAN DE COMMISSIE HOGER ONDERWIJS

Werkjaar 2018

Vooraf

1. Samenstelling van de Commissie Hoger Onderwijs	p.7
2. Taken van de Commissie Hoger Onderwijs	p.8
3. Concrete werkzaamheden uitgevoerd tijdens het werkjaar 2018	p.9
3.1. Dossiers toets macrodoelmatigheid bij aanvraag nieuwe opleidingen	p.10
3.1.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.10
3.1.2. Aanvragen toets macrodoelmatigheid	p.10
3.1.3. Vervolg van de procedure	p.10
3.2. Taaldossiers: aanvragen anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen, aanvragen vrijstelling equivalentievoorwaarde	p.13
3.2.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.14
3.2.2. Ingediende dossiers	p.14
3.2.3. Evaluatie	p.27
3.3. Dossiers aanvragen studiefinanciering in kader van verticale mobiliteit buiten de Europese Hogeronderwijsruimte	p.30
3.3.1. Decretale context met korte situering van de procedure	p.30
3.3.2. Ingediende dossiers	p.30
3.3.3. Evaluatie	p. 31
Overzicht van de bijlagen bij dit verslag	p.33

Vooraf

Dit verslag geeft een overzicht van de werkzaamheden van de Commissie Hoger Onderwijs voor de periode begin november van het jaar 2017 tot einde van de maand januari van het jaar 2019.

Het mandaat van de eerste commissie in verlenging, omwille van de continuïteit van de werkzaamheden, eindigde op 30 september 2017.

De Commissie Hoger Onderwijs vormt de samenvoeging van de voormalige Commissie HBO (bevoegd voor dossiers van graad 5 van de Vlaamse kwalificatiestructuur) en de voormalige Erkenningscommissie Hoger Onderwijs (bevoegd voor dossiers van graad 6 en 7 van de Vlaamse kwalificatiestructuur).

De Commissie Hoger Onderwijs bestaat uit een vaste kern en twee cellen met experten voor de behandeling van de specifieke dossiers; m.n. de cel macrodoelmatigheid en de cel taalregeling hoger onderwijs.

In dit verslag wordt een overzicht gegeven van de verschillende taken die decretaal aan de Commissie Hoger Onderwijs zijn toegewezen.

De samenstelling en de werking van de Commissie is vastgelegd in het *Besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs*. De benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs ligt vast in het Ministerieel Besluit van 22 november 2017 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs.

De decretale basis voor dit verslag is vastgelegd in artikel II. 25 van de Codex Hoger Onderwijs van 20 december 2013, zoals gewijzigd, dat stelt: *“De Commissie Hoger Onderwijs rapporteert jaarlijks vóór 1 mei aan het Vlaams Parlement over haar werkzaamheden van het voorgaande kalenderjaar”*.

Peter Michielsens,
voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs

Education is the
key to success

Tijdens het werkjaar 2018 (de facto van begin november 2017, tot einde van de maand januari 2019) werd de Commissie Hoger Onderwijs als volgt samengesteld:

De voorzitter

De heer Peter Michielsens

De leden van de kern

De heer Michel Flamée

Mevrouw Ann Stael

De heer Jan Trommelmans

Mevrouw Marleen Verdonck

De leden van de cel macrodoelmatigheid

Mevrouw Lieselot Declercq

De heer Peter Degadt

Mevrouw Nele Muys

De heer Willy Sleurs

Mevrouw Anne Van Beneden

De heer Piet Vanden Abeele

De leden van de cel taalregeling

De heer Jean Surmont

De heer Alex Vanneste

De heer Wilfried Van Rompaey

Mevrouw Lieteke van Vucht Tijssen

Het besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs gaat als bijlage 1 bij dit verslag. Het Ministerieel Besluit van 22 november 2017 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs gaat als bijlage 2.

Taken die binnen de huidige regelgeving aan de Commissie Hoger Onderwijs zijn toegewezen:

1° een oordeel uit te brengen over de macrodoelmatigheid van nieuwe bachelor- of masteropleidingen (later ook van graduaatsopleidingen) overeenkomstig artikel II.153, §3 van de Codex Hoger Onderwijs;

2° een oordeel uit te brengen over het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding overeenkomstig artikel II.263, §3 van de Codex Hoger Onderwijs;

3° een advies uit te brengen over een vrijstelling van een equivalentievoorwaarde voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding overeenkomstig artikel II.264 van de Codex Hoger Onderwijs;

4° een oordeel uit te brengen over een afwijking op de voorwaarde tot het aanbieden van een equivalente opleiding overeenkomstig artikel II.268 van de Codex Hoger Onderwijs;

5° het verlenen van advies aan de Vlaamse Regering over het al dan niet bijdragen van een opleiding en instelling buiten de Europese Hogeronderwijsruimte, aan de uitbouw van een wetenschappelijke discipline, vermeld in artikel 30 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap;

6° een oordeel uit te brengen over het voorstel tot wijziging van de vestigingsplaats van een hogeschoolopleiding overeenkomstig artikel II.154 van de Codex Hoger Onderwijs.

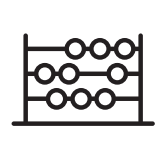
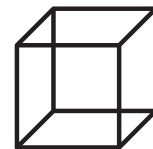
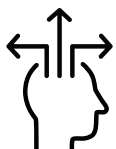
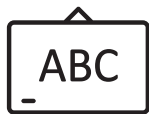
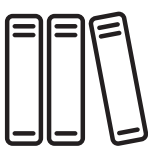
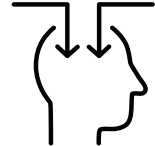
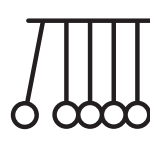
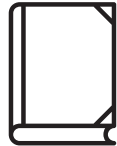
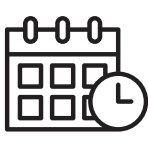
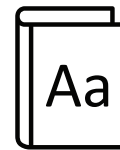
De taken van de commissie worden als volgt over de verschillende cellen verdeeld:

Taak	Uitgevoerd door
1. een oordeel uit te brengen over de macrodoelmatigheid van alle opleidingen van het hoger onderwijs in Vlaanderen (bachelor, master, graduaatsopleidingen); 6. een oordeel uit te brengen over het voorstel tot wijziging van de vestigingsplaats van een hogeschoolopleiding	Kern + cel macrodoelmatigheid
2,3 en 4. een oordeel uit te brengen over het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding en de Vlaamse Regering te adviseren over vrijstelling van de equivalentievoorwaarde	Kern + cel taalregeling
5. een advies te bezorgen aan Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenen-onderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen - Afdeling Studietoelagen bij aanvragen studietoelagen studenten bij verticale mobiliteit buiten de Europese Hogeronderwijsruimte	Kern

Dossiers m.b.t. de graden 6 en 7 van de Vlaamse kwalificatiestructuur (tijdens deze periode nog geen dossiers macrodoelmatigheid van graduaatsopleidingen)

30
LINE ICONS

EDUCATION & SCHOOL

3.1. Dossiers toets macrodoelmatigheid bij aanvraag nieuwe bachelor- en masteropleidingen aan hogescholen en universiteiten

3.1.1. Decretale context met korte situering van de procedure

De Commissie Hoger Onderwijs heeft een welomschreven taak binnen de procedure voor toetsing van de aanvragen voor nieuwe bachelor- en masteropleidingen aan hogescholen en universiteiten.

De eigenlijke toetsing van een nieuwe opleiding valt onder de bevoegdheid van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

Het behoort tot het takenpakket van de Commissie Hoger Onderwijs om een bepaald facet, voorafgaand aan de toetsing nieuwe opleiding, m.n. de toets macrodoelmatigheid, uit te voeren.

Voorafgaand aan de eigenlijke toetsing van de macrodoelmatigheid bepaalt de commissie de ontvankelijkheid van de dossiers, i.e. de aanwezigheid van het advies van VLIR/VLHORA.

De macrodoelmatigheidstoets houdt een onderzoek in waarin de gevraagde opleiding getoetst wordt aan het reeds bestaande aanbod en de eventuele andere aanvragen voor nieuwe opleidingen; tevens wordt de te verwachte vraag naar afgestudeerden binnen de branche van de gevraagde opleiding en in het algemeen bekeken; ook wordt de maatschappelijke relevantie van de nieuwe opleiding nagegaan. Tenslotte wordt nagekeken of de verplicht op te stellen domeinspecifieke leerresultaten aan het dossier werden toegevoegd.

De commissie onderzoekt tevens de decretale criteria voor de verplichte afbouw bij aanvragen voor initiële bachelor- of masteropleidingen.

Art. II. 153 van de Codex Hoger Onderwijs legt deze taak decretaal vast.

De volledige procedure gaat als bijlage 3 bij dit verslag.

De sjabloon die de Commissie Hoger Onderwijs heeft opgesteld t.b.v. indieners gaat als bijlage 4 bij dit verslag.

3.1.2. Aanvragen toets macrodoelmatigheid

In het werkjaar 2018 werd een aanvraag voor de toets macrodoelmatigheid ingediend.

Het betreft de aanvraag van een master-na-masteropleiding van de Katholieke Universiteit Leuven: Master of Science in Innovative Health Technology.

3.1.3. Vervolg van de procedure

De Commissie was van oordeel dat het ontvankelijkheidsonderzoek, zoals de memorie van Toelichting bij de invoering van deze bepaling aangeeft, een inhoudelijk karakter heeft,

Memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs:

“Om te garanderen dat de criteria voor de macrodoelmatigheidsstoets strikt worden toegepast, krijgt de Commissie Hoger Onderwijs in de toekomst meer autonomie. Momenteel dienen aanvraagdossiers vooraf het positief advies te bevatten van de associatie waartoe de aanvragende instelling behoort, en kan de commissie na indiening van de dossiers de universiteiten en hogescholen raadplegen via respectievelijk de VLIR en de VLHORA. In een concurrentieel hogeronderwijslandschap is de meerwaarde van deze stappen voor de commissie echter gering.

In de procedure voor de beoordeling van de macrodoelmatigheid worden daarom het advies van de associatie (vóór indiening) en de raadpleging van VLIR en VLHORA (na indiening) geschrapt. In de plaats daarvan komt er een gecoördineerde indiening van alle aanvraagdossiers door de VLIR (voor de universiteiten) en de VLHORA (voor de hogescholen), zoals dit nu reeds het geval is bij aanvragen voor de uitbreiding van studieomvang.

*De VLIR en de VLHORA krijgen niet de bevoegdheid om dossiers tegen te houden, maar krijgen wel de taak om ieder dossier te voorzien van een advies ten aanzien van de Commissie Hoger Onderwijs. Dat advies geeft aan **waarom** een opleiding hetzij moet worden gezien als relatief nieuw en uniek binnen het hogeronderwijslandschap, hetzij reeds bestaat in dezelfde of een verwante vorm.*

Het hierboven omschreven advies door de VLIR of de VLHORA wordt een ontvankelijkheidsvoorwaarde voor de aanvraagdossiers.”

De Commissie heeft hieruit in voorliggend dossier besloten dat de adviesfunctie van de VLIR er bijgevolg in bestaat, op grond van zijn kennis van het landschap, na te gaan of er reeds bestaande identieke of verwante opleidingen bestaan, en een eigen discretionaire appreciatie te geven over de vraag waarom de opleiding binnen het hogeronderwijslandschap daartegenover moet worden gezien als relatief nieuw en uniek, dan wel als reeds bestaand in dezelfde of in een verwante vorm.

Zo zal de VLIR, indien een opleiding vormelijk afwijkt van een bestaande opleiding maar er toch verwantschap mee vertoont, erover moeten adviseren waarom de verschillen tussen de bestaande en de voorgedragen opleiding voldoende zijn om deze laatste als relatief nieuw en uniek te kunnen bestempelen. De VLIR zal daarbij bv. adviseren of er een voldoende verschil bestaat tussen de reeds bestaande en verwante vormen van opleidingen en de voorgedragen opleiding, zodat het niet zou volstaan aan de reeds bestaande opleiding lichte aanpassingen te verrichten om de objectieven van de nieuwe opleiding te verwezenlijken.

De Commissie was van oordeel dat de VLIR in casu heeft nagelaten enig eigen onderzoek te verrichten naar al dan niet bestaande identieke of verwante opleidingen, erop vertrouwend dat zulks wel voldoende is gedaan door de aanvrager. De VLIR laat daarbij na zelf enig standpunt in te nemen over het “waarom” de opleiding dan wel relatief nieuw en uniek is. De VLIR beperkt er zich toe te stellen: “Het aanvraagdossier toont op overtuigende wijze aan dat de aangevraagde opleiding binnen de Vlaamse Gemeenschap een nieuwe en unieke opleiding is.”, terwijl de adviesvereiste inhoudt dat de VLIR een eigen gedegen analyse moet verrichten op die punten.

De VLIR had op grond van haar kennis van het hogeronderwijslandschap kunnen bevestigen dat het onderzoek door de indieners naar reeds bestaande opleidingen in dezelfde of verwante vorm zeer degelijk is geschied, en haar advies kunnen motiveren door bv. erop te wijzen dat:

1. zij op basis van haar eigen onderzoek zelf geen kennis heeft van andere dan de door de aanvrager vermelde opleidingen, en
2. zij meent dat de bestaande verwante opleidingen niet gemakkelijk derwijze kunnen worden aangepast dat mits enige inspanning de doelstelling van de aanvragers evengoed zou worden verwezenlijkt.

De VLIR heeft dus in casu geen inhoudelijk advies geformuleerd over het “waarom”. Het door de decreetgever gevraagde advies lag aldus niet voor.

Wat voorlag was slechts een mededeling dat het aanvraagdossier is ontvangen, gelezen, blijk geeft van overtuigingskracht en dat, “indien wat erin staat voor waar is aan te nemen”, dan te besluiten is dat de opleiding een nieuwe en unieke opleiding is.

Wat niet als “motivering” is aan te merken, omdat dit ongeveer steeds van dergelijke aanvragen kan worden gezegd.

Een inhoudelijk degelijk gemotiveerd advies is essentieel om de Commissie Hoger Onderwijs toe te laten gedegen zijn macrodoelmatigheidsstoets te verrichten. De Memorie van Toelichting benadrukt dit in de hoger aangehaalde passage.

De Commissie Hoger Onderwijs heeft dan ook gemeend dat de mededeling van de VLIR niet het door de decreetgever vereiste advies is, waarop de Commissie mede haar oordeel te vormen heeft, en dat dus niet is voldaan aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden ter behandeling van dit dossier.

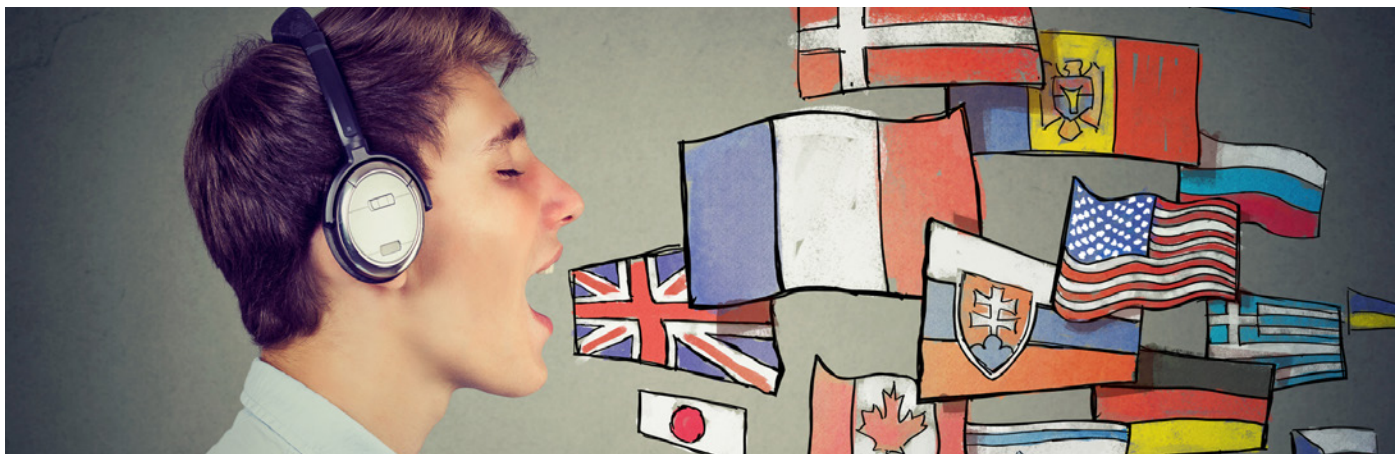
Op 17 juli 2018 richtte minister Crevits een schrijven aan de VLIR en de Commissie Hoger Onderwijs met verzoek aan de eerste om een nieuw advies op te stellen, aan de tweede om de ontvankelijkheid in dit licht opnieuw te bekijken.

De Minister motiveerde dit verzoek meer in het bijzonder door te wijzen op het feit dat onder gelding van de vernieuwde procedure slechts één dossier werd ingediend en dat het voor de VLIR de eerste maal was dat er voorafgaand aan de indiening van een dossier overleg plaatsvond tussen de universiteiten met het oog op een formeel advies, als nieuw onderdeel van het aanvraagdossier.

De Minister verzocht aldus de Commissie om op grond van *billijkheid*, mits aanlevering door de VLIR van een aanvullende motivering, haar initiële beslissing te heroverwegen, en dit afwijkend van de normale administratieve besluitvorming.

Op basis van een nieuw advies van de VLIR en het met gunstig gevolg uitvoeren van de macrodoelmatigheidsstoets formuleerde de Commissie Hoger Onderwijs op 31 augustus 2019 een positief eindoordeel over de macrodoelmatigheid van het voorliggende dossier.

3.2. Taaldossiers: aanvragen anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen, aanvragen vrijstelling equivalentievoorwaarden

3.2.1. Decretale context met korte omschrijving van de procedure

De Codex Hoger Onderwijs legt in Deel 2, Titel 4, Hoofdstuk 8 de taalregeling binnen het hoger onderwijs vast.

Dit houdt enkele opdrachten voor de Commissie Hoger Onderwijs in, m.n. oordelen over de aanvragen voor anderstalige equivalenten, regularisaties van de facto anderstalige opleidingen die de procedure hiervoor nog niet doorlopen hebben en advies verlenen t.b.v. de Vlaamse Regering over de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde. Dit laatste houdt de verplichting in dat voor iedere niet-Nederlandstalige initiële opleiding er binnen Vlaanderen minstens één equivalente Nederlandstalige opleiding wordt aangeboden waarin de student een volledig Nederlandstalig traject kan volgen.

De Commissie Hoger Onderwijs toetst de aanvragen voor anderstalige equivalente opleidingen en regularisaties aan decretaal omschreven garanties inzake kwaliteit en democratisering voor alle betrokkenen, m.n. het docentenkorps en de studenten. Het betreft hier vereisten aangaande de kennis van de onderwijstaal en de door de instelling aangeboden faciliteiten voor het testen, bijschaven en onderhouden van de kennis van de onderwijstaal.

Ook wordt nagegaan of de keuze voor een andere onderwijstaal dan het Nederlands een meerwaarde biedt voor de student, het afnemend veld en voor de functionaliteit van de opleiding.

Tevens wordt nagegaan of het aanbod anderstalige initiële opleidingen t.a.v. het gehele aanbod binnen de decretaal bepaalde grens blijft.

Indien de Vlaamse Regering geen andere beslissing neemt conform de decretaal uitgeschreven procedure, kan de instelling -voor wat betreft de aanvragen anderstalige equivalenten bij bestaande opleidingen- bij positieve oordelen van de Commissie Hoger Onderwijs na een vervaltermijn van 45 kalenderdagen van rechtswege de anderstalige initiële bachelor- en/of masteropleidingen organiseren. Bij gecombineerde aanvragen met macrodoelmatigheid kan de instelling binnen een nieuwe vervaltermijn van 15 kalenderdagen de procedure TNO bij de NVAO starten.

Indien de aanvraag een vrijstelling van de equivalentievoorwaarde betreft, onderzoekt de Commissie

eveneens de noodzaak om een opleiding enkel in een andere onderwijstaal dan het Nederlands te organiseren, e.g. omdat de bestaande expertise binnen Vlaanderen te beperkt is om een dubbel aanbod te creëren. De uiteindelijke beslissing wordt op basis van dit advies door de Vlaamse Regering genomen.

De decretale tekst die de procedures vastlegt, gaat als bijlage 5 bij dit verslag.

De aanvraagsjablonen t.b.v. de instellingen (anderstalige opleiding, vrijstelling equivalentievoorwaarde) gaan als bijlage 6 en 7 bij dit verslag.

3.2.2. Ingediende dossiers

De dossiers over taalaanvragen worden uiterlijk 1 oktober bij de Commissie ingediend. Aangezien het verlengde mandaat van de eerste commissie slechts tot 30 september 2017 liep, werden de dossiers van het najaar 2017 door de nieuwe Commissie behandeld.

Uiterlijk 1 oktober 2018 werden nieuwe dossiers ingediend. De commissie finaliseerde deze tijdens de maand januari 2019.

Vandaar dat in dit verslag de werkzaamheden betreffende twee indieningsrondes worden weergegeven.

Indieningsronde najaar 2017

Universiteiten (11 aanvragen: 9 anderstalige equivalenten, waarvan 2 met vrijstelling equivalentievoorwaarde)

- **KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN (4 aanvragen: 3 anderstalige equivalenten, waarvan 1 met vrijstelling van de equivalentievoorwaarde)**

Aanvragen anderstalige equivalent (3):

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO 19 januari 2018
Master of Arts in de geschiedenis	Master of Arts in History	De instelling biedt de Master of Arts in de geschiedenis aan met een 100% Nederlandstalig traject.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018
Master of Science in de vergelijkende en internationale politiek	Master of Science in International Politics	De instelling biedt de Master of Science in de vergelijkende en internationale politiek aan met een 100% Nederlandstalig traject.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018

<p>Master of Science in de verzekeringen</p> <p>Het dossier stelt: "Voor de Master of Science in de verzekeringen loopt er via de gepaste procedure een aanvraag tot naamswijziging naar master of Science in de actuariële en financiële wetenschappen, parallel aan dit aanvraagdossier".</p>	<p>Master of Science in Actuarial and Financial Engineering</p>	<p>De instelling biedt de Master of Science in de verzekeringen aan; echter niet met een 100% Nederlandstalig traject. De vrijstelling wordt tevens aangevraagd.</p>	<p>Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018</p>
---	---	--	---

Aanvraag vrijstelling equivalentievoorwaarde (1):

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	Gevraagde vrijstelling equivalentievoorwaarde (om een opleidings-traject volledig in het Nederlands te hebben)	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 19 januari 2018	Advies CHO vrijstelling equivalentievoorwaarde – 2017
<p>Master of Science in de verzekeringen</p>	<p>Master of Science in Actuarial and Financial Engineering</p>	<p>Er wordt vrijstelling gevraagd, wegens geen bestaand 100% Nederlandstalig traject.</p>	<p>Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018</p>	<p>Advies (positief) overgemaakt aan kabinet op 29 november 2017. Positief besluit Vlareg 22 december 2017.</p>

- UNIVERSITEIT GENT (2 aanvragen: 1 anderstalige equivalent, met aanvraag vrijstelling)

Aanvraag anderstalige equivalent (1):

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelse opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 19 januari 2018
Master of Science in de biomedische wetenschappen	Master of Science in Biomedical Sciences	Binnen Vlaanderen bestaat geen 100% Nederlandstalige opleiding. De instelling wenst de Nederlandstalige opleiding voorlopig niet meer te organiseren (maar ze te 'bevriezen') m.i.v. academiejaar 2018-2019. De vrijstelling wordt tevens aangevraagd.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018

Aanvraag vrijstelling equivalentievoorwaarde (1):

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelse opleiding	Gevraagde vrijstelling equivalentievoorwaarde (om een opleidings-traject volledig in het Nederlands te hebben)	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 19 januari 2018	Advies CHO vrijstelling equivalentievoorwaarde – 2017
Master of Science in de biomedische wetenschappen. De instelling wenst de Nederlandstalige opleiding voorlopig niet meer te organiseren (maar ze te 'bevriezen') m.i.v. academiejaar 2018-2019.	Master of Science in Biomedical Sciences	Er wordt vrijstelling gevraagd.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018	Advies (positief) overgemaakt aan kabinet op 29 november 2017. Positief besluit Vlareg 22 december 2017.

- **UNIVERSITEIT ANTWERPEN (1 aanvraag anderstalig equivalent)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 19 januari 2018
Master of Science in de chemie	Master of Science in Chemistry	De Vrije Universiteit Brussel biedt de Master of Science in de chemie aan met een 100% Nederlandstalig traject.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018

- **VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL (4 aanvragen: anderstalige equivalenten)**

Aanvragen anderstalige equivalent (4):

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO 19 januari 2018
Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen	Bachelor of Science in Business Economics	De instelling biedt de Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen aan met een 100% Nederlandstalig traject.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018
Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur	Bachelor of Science in Business Engineering: Business and Technology	De instelling biedt de Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018
Master of Science in de sociologie	Master of Science in Sociology	De instelling biedt de Master of Science in de sociologie als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018
Master of Science in de politieke wetenschappen	Master of Science in Political Science: European and International Governance	De instelling biedt de Master of Science in de politieke wetenschappen als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018

HOGESCHOLEN (5 aanvragen anderstalige equivalenten)

- **LUCA SCHOOL OF ARTS BRUSSEL (1 aanvraag anderstalige equivalent)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 19 januari 2018
Master of Arts in de beeldende kunsten	Master of Arts in Visual Arts	De instelling (op twee campussen) biedt de Master of Arts in de beeldende kunsten als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018

- **VIVES Zuid (1 aanvraag anderstalige equivalent)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 19 januari 2018
Bachelor (PBA) in het bedrijfsmanagement	Bachelor of Business Management	De instelling biedt de Bachelor in het bedrijfsmanagement als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018

- **THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN (2 aanvragen anderstalige equivalenten)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 19 januari 2018
Bachelor (PBA) in media en entertainment business	Bachelor of Media and Entertainment Business	De instelling biedt de Bachelor in media en entertainment business als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018
Bachelor (PBA) in het informatiemanagement en de multimedia	Bachelor of Information Management and Multimedia	De instelling biedt de Bachelor in het informatiemanagement en de multimedia als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018

- HOGESCHOOL GENT (1 aanvraag anderstalige equivalent)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding – 19 januari 2018
Master of Arts in het drama	Master of Arts in Drama	De instelling biedt de Master of Arts in het drama als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief; bevestigd in Mededeling Vlaamse Regering 2 februari 2018

Indieningsronde najaar 2018

Universiteiten (12 aanvragen: 7 anderstalige equivalenten, waarvan 2 met vrijstelling equivalentievoorwaarde en 3 aanvragen vrijstelling equivalentievoorwaarde)

- KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN (5 aanvragen: 4 anderstalige equivalenten, waarvan 1 met vrijstelling van de equivalentievoorwaarde)**

Aanvragen anderstalige equivalent (4):

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO
Master of Science in de communicatiewetenschappen	Master (of Science in) of Communication Sciences: Digital Media and Society	De instelling biedt de Master of Science in de communicatiewetenschappen aan met een 100% Nederlandstalig traject.	Positief oordeel 25 januari 2019
Master of Science in de industriële wetenschappen: bouwkunde	Master (of Science in) of Civil Engineering Technology	De instelling biedt de Master of Science in de industriële wetenschappen: bouwkunde aan met een 100% Nederlandstalig traject	Positief oordeel 25 januari 2019
Bachelor of Science (op twee vestigingsplaatsen) in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur	Bachelor (of Science in) of Business Engineering (op één vestigingsplaats: Brussel-Hoofdstad)	Gezamenlijke opleiding met UCL. Aanvraag vrijstelling aan Vlaamse Regering. Goedgekeurd 21 december 2018.	Positief oordeel 25 januari 2019

Master of Science in de bio-ingenieurswetenschappen: cel- en gentechnologie	Master (of Science in) of Bioscience Engineering: Cellular and Genetic Engineering	De instelling biedt de Master of Science in de bio-ingenieurswetenschappen: cel- en gentechnologie aan; echter niet met een 100% Nederlandstalig traject. De vrijstelling wordt aangevraagd.	Positief oordeel 25 januari 2019
---	--	--	----------------------------------

Aanvraag vrijstelling equivalentievoorwaarde (1):

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	Gevraagde vrijstelling equivalentievoorwaarde (om een opleidingstraject volledig in het Nederlands te hebben)	Advies CHO vrijstelling equivalentievoorwaarde
Master of Science in de bio-ingenieurswetenschappen: cel- en gentechnologie	Master (of Science in) of Bioscience Engineering: Cellular and Genetic Engineering	Er wordt vrijstelling gevraagd, wegens geen bestaand 100% Nederlandstalig traject.	Positief advies overgemaakt aan kabinet op 30 november 2018. Bevestigd in BVR op Vlareg 21 december 2018.

- **UNIVERSITEIT HASSELT (1 aanvraag: vrijstelling equivalentie)**

Aanvraag vrijstelling equivalentievoorwaarde (1):

Bestaande Nederlandstalige opleiding. Deze opleiding blijft behouden	Bestaande Engelstalige opleiding.	Gevraagde vrijstelling equivalentievoorwaarde (om een opleidingstraject volledig in het Nederlands te hebben)	Advies CHO vrijstelling equivalentievoorwaarde
Master of Science in de toegepaste economische wetenschappen	Master of Science in Management	Er wordt vrijstelling gevraagd, wegens geen bestaand 100% Nederlandstalig traject.	Positief advies overgemaakt aan kabinet op 30 november 2018. Bevestigd in BVR op Vlareg 21 december 2018.

- **UNIVERSITEIT GENT (5 aanvragen: 2 anderstalige equivalenten, waarvan 1 met aanvraag vrijstelling, 2 aanvragen vrijstelling)**

Aanvraag anderstalige equivalent (2):

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding
Master of Science in de sociologie	Master (of Science in) of Sociology	De instelling biedt de Master of Science in de sociologie aan met een 100% Nederlandstalig traject.	Positief oordeel 25 januari 2019
Master of Science in Conflict and Development	Master (of Science in) of Conflict and Development Studies	Er wordt vrijstelling gevraagd, wegens geen bestaand 100% Nederlandstalig traject.	Positief oordeel 25 januari 2019

Aanvraag vrijstelling equivalentievoorwaarde (3):

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde / of bestaande Engelstalige opleiding	Gevraagde vrijstelling equivalentievoorwaarde (om een opleidingstraject volledig in het Nederlands te hebben)	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding –	Advies CHO vrijstelling equivalentievoorwaarde
Master of Science in in Conflict and Development	Samen met aanvraag Engelstalige opleiding: Master (of Science in) of Conflict and Development Studies	Er wordt vrijstelling gevraagd. Huidige Nederlandstalige opleiding wordt 'bevroren'.		Positief advies overgemaakt aan kabinet op 30 november 2018. Bevestigd in BVR op Vlareg 21 december 2018.
Master of Science in de biologie	Bestaande Engelstalige opleiding: Master of Science in Biology	Er wordt vrijstelling gevraagd. Huidige Nederlandstalige opleiding wordt 'bevroren'.		Positief advies overgemaakt aan kabinet op 30 november 2018. Bevestigd in BVR op Vlareg 21 december 2018.
Master of Science in de biochemie en de biotechnologie	Bestaande Engelstalige opleiding: Master of Science in Biochemistry and Biotechnology	Er wordt vrijstelling gevraagd. Huidige Nederlandstalige opleiding wordt 'bevroren'.		Positief advies overgemaakt aan kabinet op 30 november 2018. Bevestigd in BVR op Vlareg 21 december 2018.

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL (1 aanvraag: anderstalige opleiding)

Aanvragen anderstalige opleiding (1):

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO
Master of Science in de biomedische wetenschappen	Master (of Science in) of Biomedical Research	De instelling biedt de Master of Science in de biomedische wetenschappen met een 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief oordeel 25 januari 2019

HOGESCHOLEN (17 aanvragen anderstalige equivalenten)

- **VIVES Noord (1 aanvraag anderstalige equivalent)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO
Bachelor (PBA) in het hotelmanagement	Bachelor of Hotel Management (Bachelor of Hospitality Management)	De instelling biedt de Bachelor in het hotelmanagement als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief oordeel 25 januari 2019

- **PXL (1 aanvraag anderstalige equivalent)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO
Bachelor (PBA) in het communicatiemanagement	Bachelor of Communication Management	De instelling biedt de Bachelor in het hotelmanagement als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief oordeel 25 januari 2019

- **THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN (3 aanvragen anderstalige equivalenten)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding
Bachelor in de autotechnologie	Bachelor of Automotive Technology	De instelling biedt de Bachelor in de autotechnologie als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief oordeel 25 januari 2019
Bachelor (PBA) in de electronica-ICT	Bachelor of Electronics-ICT	De instelling biedt de Bachelor in de electronica-ICT als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief oordeel 25 januari 2019
Bachelor (PBA) in de toegepaste architectuur	Bachelor of Applied Architecture	De instelling biedt de Bachelor in de toegepaste architectuur als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief oordeel 25 januari 2019

- **THOMAS MORE KEMPEN (3 aanvragen anderstalige equivalenten)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO aanvraag anderstalige opleiding
Bachelor (PBA) in de orthopedie	Bachelor of Orthopaedic Technology	De instelling biedt de Bachelor in de orthopedie als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief oordeel 25 januari 2019
Bachelor in de toegepaste informatica	Bachelor of Applied Computer Science	De instelling biedt de Bachelor in de toegepaste informatica als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief oordeel 25 januari 2019
Bachelor (PBA) in de biomedische laboratoriumtechnologie	Bachelor of Bio-Medical Laboratory Technology	De instelling biedt de Bachelor in de biomedische laboratoriumtechnologie als 100% Nederlandstalig traject aan.	Positief oordeel 25 januari 2019

- **ARTEVELDEHOGESCHOOL (4 aanvragen anderstalige equivalent)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO
Bachelor in het communicatiemanagement	Bachelor of International Communication Management	De instelling biedt de Bachelor in het communicatiemanagement aan met een 100% Nederlandstalig traject.	Positief oordeel 25 januari 2019
Bachelor in de grafische en digitale media	Bachelor of International Graphical and Digital Media	De instelling biedt de Bachelor in de grafische en digitale media aan met een 100% Nederlandstalig traject	Positief oordeel 25 januari 2019
Bachelor in de pedagogie van het jonge kind	Bachelor of International Early Childhood Education	De instelling biedt de Bachelor in de pedagogie van het jonge kind aan met een 100% Nederlandstalig traject	Negatief oordeel 25 januari 2019
Bachelor in de journalistiek	Bachelor of International Journalism	De instelling biedt de Bachelor in de journalistiek aan met een 100% Nederlandstalig traject	Positief oordeel 25 januari 2019

- **KAREL DE GROTE HOGESCHOOL (5 aanvragen anderstalige equivalent)**

Bestaande Nederlandstalige opleiding	Gevraagde Engelstalige opleiding	100% Nederlandstalige opleiding, wie biedt deze aan	Oordeel CHO
Bachelor in het sociaal werk	Bachelor of Social Work	De instelling biedt de Bachelor in het sociaal werk aan met een 100% Nederlandstalig traject.	Positief oordeel 25 januari 2019
Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie	Bachelor of Multimedia & Communication Technology	De instelling biedt de Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie aan met een 100% Nederlandstalig traject	Positief oordeel 25 januari 2019
Bachelor in het office management	Bachelor of Office Management	De instelling biedt de Bachelor in het office management aan met een 100% Nederlandstalig traject	Positief oordeel 25 januari 2019
Bachelor in de toegepaste informatica	Bachelor of Information Technology	De instelling biedt de Bachelor in toegepaste informatica aan met een 100% Nederlandstalig traject	Positief oordeel 25 januari 2019
Master in de beeldende kunsten	Master (of Arts in) of Visual Arts	De instelling biedt de Master in de beeldende kunsten aan met een 100% Nederlandstalig traject	Positief oordeel 25 januari 2019

English

English

10:15 AM

4G 99%

English

estar bien.

will be alright.

ais

Español

Français

Deutsch

3.2.3 Evaluatie

Anderstalige equivalenten: repercussies opleidingsaanbod

Bij aanvragen voor anderstalige equivalenten vindt, bij positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs en bekrachtiging door de Vlaamse Regering, in wezen een soort 'ontdubbeling' van de opleidingen plaats, zonder het doorlopen van de macrodoelmatigheidstoets bij de Commissie Hoger Onderwijs en de Toets Nieuwe Opleiding bij de NVAO.

Termijnen bij geclusterde aanvragen anderstalig equivalent en vrijstelling equivalentievoorwaarde; eventueel met macrodoelmatigheid

Tijdens de hier beschreven werkperiode bleef het probleem van de chronologie in de besluitvorming/ advisering bij gecombineerde dossiers: de decretale termijnen voor het formuleren van de oordelen/ advies volgen niet de logische inhoudelijke behandeling van de verschillende stappen in de procedures bij gecombineerde aanvragen:

Anderstalig equivalent gecombineerd met aanvraag vrijstelling equivalentieregel: de Commissie dient haar advies over de vrijstelling van de equivalentievoorwaarde aan de minister over te maken uiterlijk 1 december van het kalenderjaar waarin de aanvraag op uiterlijk 1 oktober werd ingediend. Het oordeel over de anderstalige equivalent wordt uiterlijk op 31 januari van hetzelfde academiejaar waarin de aanvraag werd ingediend aan de betrokken instelling overgemaakt.

Indien deze aanvragen gepaard gaan met de aanvraag voor de macrodoelmatigheidstoets bij voorstellen nieuwe opleidingen is de opeenvolging gelijkaardig. Deze aanvragen worden uiterlijk op 1 april door de aanvragers bij de Commissie Hoger Onderwijs ingediend: de commissie dient haar advies over de vrijstelling uiterlijk 15 april aan de minister te bezorgen. Het oordeel over de anderstalige equivalent wordt door de Commissie Hoger Onderwijs samen met het oordeel over de macrodoelmatigheid uiterlijk 1 juni van het desbetreffende academiejaar aan de aanvragende instelling bezorgd. Bovendien dient hierbij tevens opgemerkt dat de Toets Nieuwe Opleiding door de NVAO nog veel later in de tijd valt.

Rangorde bij mogelijke overschrijding van het decretale bepaalde percentage anderstalige bachelor-/ masteropleidingen t.o.v. het volledige aanbod bachelor-/masteropleidingen

Bij de behandeling van de aanvraagdossiers voor anderstalige bacheloropleidingen tijdens het najaar 2018 - januari 2019 bleek dat het aantal door de Commissie Hoger Onderwijs positief beoordeelde dossiers voor anderstalige bacheloropleidingen zou kunnen leiden tot een overschrijding van de decretale vastgestelde norm van 6% t.o.v. het volledige aanbod bacheloropleidingen. In dergelijk geval voorziet de decreetgever in een bijkomende taak voor de Commissie Hoger Onderwijs, namelijk het opstellen van een rangorde. De decreetgever voorziet hiervoor noch in de decretale bepalingen, noch in de Memorie van Toelichting in criteria of richtlijnen om deze opdracht te sturen.

Hiertoe heeft de Commissie Hoger Onderwijs de door haar positief beoordeelde dossiers van bacheloropleidingen met start in het academiejaar 2019-2020 uitdrukkelijk onderzocht om op basis van

zich onderscheidende kwalitatieve elementen een inhoudelijk onderscheid te kunnen motiveren. De Commissie vond in de voorliggende dossiers geen kwalitatieve elementen die een dergelijk onderscheid, dat tot een rangorde zou moeten kunnen leiden, kunnen verantwoorden. Binnen het huidige decretale kader en met de de facto elementen zoals geschetst kon enkel de ex aequo positionering van alle positief beoordeelde aanvragen voor anderstalige bacheloropleidingen een invulling zijn voor de taak tot het opstellen van een rangschikking.

Enkele **bedenkingen** hierbij:

- Zoals hierboven reeds werd opgemerkt, is de uitbreiding van het opleidingsaanbod met anderstalige opleidingen niet het resultaat van een procedure van macrodoelmatigheid, noch van een Toets Nieuwe Opleiding door een accreditatieorganisatie. De procedure voor de aanvraag van anderstalige opleidingen is beduidend 'lichter'. De decretale criteria voor het anderstalig aanbod zijn ofwel eerder administratief (bestaan binnen Vlaanderen van een Nederlandstalige opleiding met volledig Nederlandstalig traject), voorwaardelijk (e.g. samenstelling docentenkorps, behalen vereist taalcertificaat) en/of algemeen (e.g. verrijkende elementen bij leren in een interculturele omgeving) van aard. Hierbij met nadruk opmerkend dat dit geen afbreuk doet aan de inhoudelijke waarden (cf. ook waarden van het Mobiliteitsplan '*Brains on the move*'). Het gaat om algemene waarden die geënt worden op een individuele opleiding.
- De selectie op basis van een rangorde dringt in de procedure binnen wegens kwantitatieve elementen. Deze hebben een "uitsluitend" karakter voor opleidingen die van de Commissie Hoger Onderwijs wel een positieve beoordeling kregen. Opleidingen uit het verleden werden dus niet volledig identiek behandeld. Snelheid kan toch geen inhoudelijke afweging vormen, en dit met erg drastische gevolgen.
- Bovendien heerst er ook geen volledige transparantie wat het tot stand komen van de percentages betreft: quid de zg. 'slapende'¹ of 'bevroren'² opleidingen.
- Ook hier vormt de chronologie in de procedure een storend element: de Vlaamse Regering beschikt over 45 kalenderdagen om het oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs a.h.w te 'overrulen'. De rangorde zou dus op verkeerde basis kunnen gebeuren.
- Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen professionele en academische bacheloropleidingen met toch een volledig andere finaliteit.
- Ook wordt er geen onderscheid gemaakt wat het percentage anderstalige opleidingsonderdelen betreft zodra dit boven de 18,33% (voor de bacheloropleidingen) reikt.

Vrijstelling 100% Nederlandstalig traject binnen Nederlandstalige opleiding

De decreetgever voorziet in drie aanvraagmodaliteiten voor vrijstelling van de equivalentieregel:

- bij aanvraag anderstalig equivalent;
- bij macrodoelmatigheid, gecombineerd met anderstalig equivalent;
- bij afbouw van de bestaande Nederlandstalige opleiding.

1 en 2 I.e. opleidingen waar geen nieuwe inschrijvingen worden toegelaten of waar al enkele jaren de facto geen inschrijvingen meer zijn.

Gegeven:

- Een instelling kan slechts een anderstalige opleiding aanvragen, indien ze de Nederlandstalige opleiding (met het decretaal toegestane percentage anderstalige opleidingsonderdelen) reeds aanbiedt én er binnen Vlaanderen een Nederlandstalige opleiding bestaat waarin de student een volledig Nederlandstalig traject kan volgen.
- De vrijstelling werd door de Commissie Hoger Onderwijs en door de Vlaamse Regering steeds beschouwd als 'vrijstelling van het volledig Nederlandstalige traject'. Anders zou de mogelijkheid tot aanvraag 'vrijstelling met afbouw' van de Nederlandstalige opleiding zonder grond zijn.
- De afbouw voorziet niet in een specifieke procedure (ook of zeker niet bij de Commissie Hoger Onderwijs). De instelling beslist hier autonoom over, mits de studenten hun aangevatte studie op redelijke wijze kunnen verderzetten.

Dit betekent:

- De decreetgever voorziet strikt genomen in hoofde van een instelling niet in de mogelijkheid om de vrijstelling aan te vragen met behoud van de Nederlandstalige opleiding met het toegestane percentage anderstalige opleidingsonderdelen. Wel werd dit omwille van billijkheid in gebeurlijke gevallen dusdanig geïnterpreteerd.
- Aangezien de aanvrager, althans op het ogenblik van de aanvraag een Nederlandstalige opleiding van de gevraagde anderstalige variant moet aanbieden, dit echter niet noodzakelijk met een volledig Nederlandstalig traject hoeft (dit volstaat op instellingsniveau binnen Vlaanderen), de instelling de Nederlandstalige opleiding kan stopzetten (eventueel met aanvraag vrijstelling van het volledige Nederlandstalige traject), betekent dit dat er na verloop van tijd één instelling een Nederlandstalige opleiding mét volledig Nederlandstalig traject in het aanbod zal moeten blijven hebben.

De Commissie Hoger Onderwijs zal de door haar geformuleerde bedenkingen bij gebeurlijke (wenselijke) herziening van de taalregeling zeker signaleren aan de beleidsvoerders.

3.3. Dossiers aanvragen studiefinanciering in het kader van verticale mobiliteit buiten de Europese Hogeronderwijsruimte

3.3.1. Decretale context en korte omschrijving van de procedure

Het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap regelt o.m. in artikel 30 §2 de studiefinanciering van studenten die in het kader van verticale mobiliteit studies wensen te volgen buiten de Europese Hogeronderwijsruimte.

De beslissing hierover door de Vlaamse Regering is gebaseerd op twee cumulatieve criteria:

1° voor de te volgen opleiding bestaat geen gelijkwaardige opleiding tussen de volgens de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs geaccrediteerde, als nieuw erkende of tijdelijk erkende opleidingen. Hierbij wint de Vlaamse Regering het advies in van het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming;

2° de opleiding en de organiserende instelling draagt bij aan de verdere uitbouw van de wetenschappelijke discipline. Hierbij wint de Vlaamse Regering het advies in van de Commissie Hoger Onderwijs.

3.3.2. Ingediende dossiers

Tijdens het werkjaar 2018 werd hierover een dossier ingediend bij de Commissie Hoger Onderwijs.

Het betreft de volgende aanvraag:

University Charles Darwin – Australia: Bachelor Accounting.

De Commissie Hoger Onderwijs formuleert een positief oordeel bij deze aanvraag

3.3.3. Evaluatie

Algemene bedenkingen

- De Commissie Hoger Onderwijs heeft hier een adviesfunctie t.b.v. de dienst Studietoelagen van het Agentschap Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen. De aanvragen betreffen zowel bachelor- als masteropleidingen.

De Commissie Hoger Onderwijs moet advies verstrekken over de bijdrage van de opleiding en de organiserende instelling aan de verdere uitbouw van de wetenschappelijke discipline. Het gaat dus niet over het belang als dusdanig van de opleiding voor de maatschappij of voor de ontwikkeling van de persoon die deze opleiding volgt.

De opleiding op zich kan uiterst waardevol zijn, zonder daarom expliciet bij te dragen tot de uitbouw van de wetenschappelijke discipline.

- De aanvraag betrof, zoals wel vaker in het verleden, een bacheloropleiding. Het decretaal bepaalde aftoetsingscriterium 'de opleiding en de organiserende instelling bijdraagt aan de verdere uitbouw van de wetenschappelijke discipline' hierop toepassen is zowieso niet evident. Bovendien kan het gebeuren dat de organiserende instelling ook masteropleidingen organiseert. Het 'wetenschappelijke' gehalte van de instelling zal dan inzonderheid betrekking hebben op de masteropleidingen, die in wezen niets met de aanvraag te maken hebben.

Specifieke bedenking n.a.v. de behandeling van voorliggend dossier

Het bij Naric ingewonnen advies stelt dat voor de voorliggende opleiding geen gelijkwaardige opleiding bestaat tussen de volgens de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs geaccrediteerde, als nieuw erkende of tijdelijk erkende opleidingen in Vlaanderen.

Hoewel de Commissie Hoger Onderwijs strikt genomen over deze kwestie geen uitspraak dient te nemen, heeft zij er toch op gewezen dat er volgens haar wel degelijk een gelijkwaardige opleiding bestaat, m.n. het bachelorprogramma aan de Karel de Grote Hogeschool. Bijkomend: In de UK zijn, naar blijkt van de site van CPA zelf, wel talrijke gelijkwaardige opleidingen 'binnen de Europese Hogeronderwijsruimte'.

- Bijlage 1:** Besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs
- Bijlage 2:** Ministerieel besluit van 22 november 2017 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs
- Bijlage 3:** Uittreksel uit de Codex Hoger Onderwijs betreffende de macrodoelmatigheidstoets en de toets nieuwe opleiding
- Bijlage 4:** Sjabloon 'Aanvraagdossier ambtshalve geregistreerde opleidingen: toets macrodoelmatigheid, toets nieuwe opleidingen'
- Bijlage 5:** Uittreksel uit de Codex Hoger Onderwijs betreffende de taalregeling in het hoger onderwijs
- Bijlage 6:** Sjabloon 'Aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- en/of masteropleiding'
- Bijlage 7:** Sjabloon 'Aanvraag vrijstelling equivalentievoorwaarde'

Bijlage 1:

**Besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013
betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de
Commissie Hoger Onderwijs**

: 46728
OV

VR 2013 2911 DOC.1288/2

Vlaamse Regering

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie Hoger Onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, artikel 20;

Gelet op het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, artikel 9, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013,

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting, gegeven op 10 oktober 2013;

Gelet op advies 54.309/1 van de Raad van State, gegeven op 18 november 2013;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder;

1° Commissie Hoger Onderwijs: de Commissie Hoger Onderwijs vermeld in artikel 9 van het decreet van 4 april 2003;

2° decreet van 4 april 2003: het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;

3° instelling: een onderwijsinstelling die, krachtens het decreet, één of meer opleidingen aanbiedt die leiden tot een onderwijskwalificatie van niveau 5 van de Vlaamse kwalificatiestructuur of een ambtshalve geregistreerde instelling bedoeld in artikel 7 van het decreet van 4 april 2003;

4° lid van de Commissie Hoger Onderwijs: een lid van de vaste kern of een expert van een van de cellen vermeld in artikel 9 van het decreet van 4 april 2003;

5° minister: de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs.

Art. 2. Er is een Commissie Hoger Onderwijs.

Art. 3. De taken vermeld in artikel 9/1 van het decreet van 4 april 2003 worden als volgt verdeeld tussen de vaste kern en de volgende cellen:

1° de cel macrodoelmatigheid: de taken vermeld in punt 1° van artikel 9/1 van het decreet van 4 april 2003;

2° de cel taalregeling: de taken vermeld in punt 2°, 3° en 4° van artikel 9/1 van het decreet van 4 april 2003;

3° de cel kwaliteitszorg HBO5-opleidingen de taken vermeld in punt 6°, 7° en 8° van artikel 9/1 van het decreet van 4 april 2003.

De taken vermeld in artikel 9/1, 5° en 9° van het decreet van 4 april 2003, worden uitsluitend uitgevoerd door de vaste kern.

Art. 4. De Commissie Hoger Onderwijs streeft naar een consensus bij het bepalen van haar adviezen of oordelen. Als de consensus niet wordt bereikt, kan de Commissie alleen een geldige beslissing nemen als een meerderheid van de leden ermee instemt. Bij staking van stemmen heeft de voorzitter de doorslaggevende stem.

De Commissie Hoger Onderwijs kan alleen geldig beslissen als de meerderheid van de leden aanwezig is.

De adviezen, oordelen en beslissingen van de Commissie Hoger Onderwijs worden tegelijkertijd meegedeeld aan de minister en diens administratie en aan de instelling of instellingen in kwestie.

Art. 5. De Commissie Hoger Onderwijs bepaalt haar interne werkwijze en eventuele interne taakverdeling, rekening houdende met de afbakening van de taken vermeld in artikel 3. Ze kan die vastleggen in een huishoudelijk reglement dat aan de minister wordt meegedeeld.

Art. 6. De voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs kan een instelling vragen, binnen een door de commissie aangegeven termijn, bij een voorgelegd dossier nadere inlichtingen en verduidelijkingen te verschaffen en eventueel aanvullende documenten te bezorgen, als de Commissie van oordeel is dat de voorliggende stukken onvoldoende zijn om een gefundeerd advies te verstrekken.

Art. 7. De minister benoemt en ontslaat de leden van de Commissie Hoger Onderwijs. De benoeming en het ontslag worden gemeld aan de Vlaamse Regering

De leden worden benoemd voor een periode van drie jaar. Na afloop van de eerste periode kunnen de leden eenmaal herbenoemd worden voor een nieuwe periode van drie jaar.

De leden van de Commissie Hoger Onderwijs zijn onafhankelijk ten opzichte van de instellingen waarop hun taken betrekking hebben.

Personeelsleden die onder het gezag van de Vlaamse Regering staan, kunnen geen lid van de Commissie Hoger Onderwijs zijn.

De minister kan een lid van de Commissie Hoger Onderwijs enkel ontslaan wegens onbekwaamheid voor het vervullen van de functie, wegens kennelijke nalatigheid of wegens een andere zwaarwegende reden die betrekking heeft op de persoon zelf. Daarnaast kan een lid van de Commissie Hoger Onderwijs ontslagen worden op zijn eigen verzoek

Art. 8. Het secretariaat en de voorbereiding van de adviezen, oordelen en beslissingen van de Commissie Hoger Onderwijs worden verzorgd door de

bevoegde dienst van de Vlaamse Regering. Dat gebeurt in overleg tussen het leidinggevende van de bevoegde dienst en de voorzitter.

Art. 9. De zetel van de Commissie Hoger Onderwijs is gevestigd in de lokalen van de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering.

Art. 10. De leden van de Commissie Hoger Onderwijs en de betrokken personeelsleden van de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering zijn voor de gegevens die voortvloeien uit de werkzaamheden van de Commissie Hoger Onderwijs, tot geheimhouding verplicht, behalve als een wettelijk voorschrift hen verplicht die gegevens bekend te maken.

Ze verstrekken geen informatie aan derden over ingediende dossiers noch over de werkzaamheden van de Commissie Hoger Onderwijs.

Alleen de voorzitter of, als dat is vastgelegd in het huishoudelijk reglement, zijn plaatsvervanger, is gemachtigd toelichting te geven over de verstrekte oordelen, adviezen of beslissingen.

Art. 11. De kosten van de Commissie Hoger Onderwijs komen voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap.

Onder de kosten, vermeld in het eerste lid, worden volgende bedragen verstaan:
1° een dagvergoeding van 350,00 euro voor de voorzitter en 225,00 euro voor de leden;
2° een reis- en verblijfsvergoeding overeenkomstig de regels die van toepassing zijn op de personeelsleden van de Vlaamse overheid voor de voorzitter en de leden.

De dagvergoeding wordt aangerekend voor het bijwonen van de vergaderingen van de Commissie Hoger Onderwijs, alsook voor de noodzakelijke voorbereiding van de dossiers door de leden. Als de vergaderingen of de voorbereidingen minder dan vier uur duren, bedraagt de vergoeding de helft van het bedrag, vermeld in het tweede lid, 1° De vergoedingen worden per trimester uitbetaald

De bedragen, vermeld in het tweede lid, 1° zijn brutobedragen. Ze worden niet geïndexeerd.

Art. 12. De volgende besluiten worden opgeheven:

1° het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 2004 betreffende de samenstelling en de werking van de Erkenningscommissie;
2° het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2010 betreffende de oprichting, de samenstelling en de werking van de Commissie HBO.

Art. 13. Dit besluit treedt in werking op 1 december 2013 met uitzondering van artikel 12 2° dat in werking treedt op het moment dat de leden van de Commissie Hoger Onderwijs zijn benoemd.

Art. 14. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, is belast met de uitvoering van dit besluit.

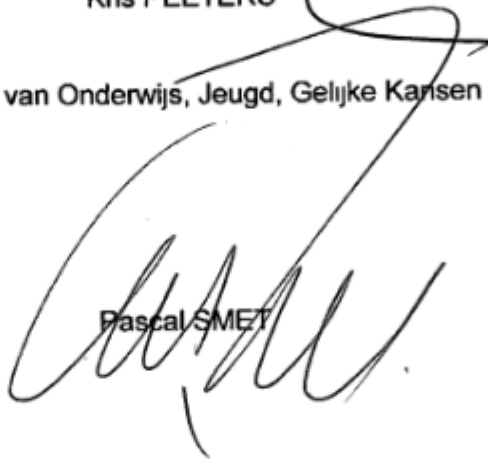
Brussel,2.9.-11- 2013

De minister-president van de Vlaamse Regering.

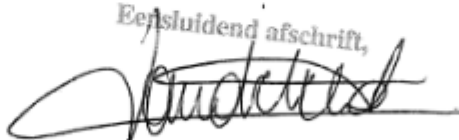
Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

Een sluitend afschrift,

Daisy Van de Velde
directeur

Bijlage 2:

Ministerieel besluit van 22 november 2017 betreffende de benoeming van de voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs

**Ministerieel besluit betreffende de benoeming van de
voorzitter en de leden van de Commissie Hoger Onderwijs**

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS

Gelet op de Codex Hoger Onderwijs van 13 oktober 2013, bekrachtigd bij het
decreet van 20 december 2013, zoals gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 betreffende
de oprichting, de werking en de samenstelling van de Commissie Hoger Onderwijs;

BESLUIT:

Artikel 1. De heer Peter Michielsens wordt tot voorzitter van de Commissie Hoger
Onderwijs benoemd voor de periode die ingaat op 1 november 2017 en eindigt op
31 oktober 2020.

Art. 2. De volgende personen worden tot lid van de vaste kern van de Commissie
Hoger Onderwijs benoemd voor de periode die ingaat op 1 november 2017 en
eindigt op 31 oktober 2020:

- 1° de heer Michel Flamée;
- 2° mevrouw Ann Stael;
- 3° de heer Jan Trommelmans;
- 4° mevrouw Marleen Verdonck.

Art.3. De volgende personen worden tot lid van de cel macrodoelmatigheid
benoemd voor de periode die ingaat op 1 november 2017 en eindigt op 31 oktober
2020:

- 1° mevrouw Lieselot Declercq;
- 2° de heer Peter Degadt;
- 3° mevrouw Nele Muys;
- 4° de heer Willy Sleurs;
- 5° mevrouw Anne Van Beneden;
- 6° de heer Piet Vanden Abeele.

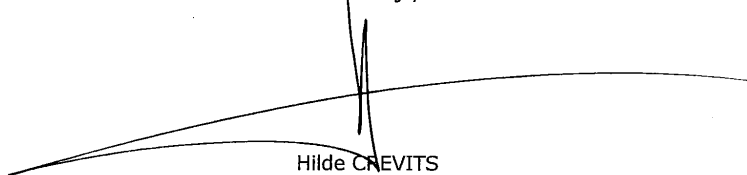
Art.4. De volgende personen worden tot lid van de cel taalregeling benoemd voor
de periode die ingaat op 1 november 2017 en eindigt op 31 oktober 2020:

- 1° de heer Jean Surmont;
- 2° de heer Alex Vanneste;
- 3° de heer Wilfried Van Rompaey;
- 4° mevrouw Lieteke van Vucht Tijssen.

Art.5. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 november 2017.

Brussel, **22 NOV. 2017.**

De viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van
onderwijs,

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke with a vertical line crossing it near the center, and a shorter horizontal stroke below it.

Hilde CREVITS

Bijlage 3:

Uittreksel uit de Codex Hoger Onderwijs betreffende de macrodoelmatigheidstoets en de toets nieuwe opleiding

Codex Hoger Onderwijs: procedure macrodoelmatigheid- TNO

Art. II.152.¹ Een instelling kan een nieuwe opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een nieuwe bachelor- of masteropleiding aanbieden als de betreffende opleiding bij besluit van de Vlaamse Regering erkend is als nieuwe opleiding. Ze dient daartoe een aanvraag in. Voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs kan die aanvraag pas worden ingediend na de beslissing van de Vlaamse Regering tot ontwikkeling van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs die leidt tot een onderwijskwalificatie, vermeld in artikel 15/1, §6, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.

De Vlaamse Regering kan een besluit als vermeld in het eerste lid nemen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1° het voorgelegde dossier bevat de volgende informatie:

- a) de bevoegde instelling die de opleiding verzorgt en de vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden;
- b) de naam van de opleiding (de graad en de kwalificatie van de graad);
- c) in voorkomend geval de afstudeerrichtingen;
- d) de vermelding dat het een Nederlandstalige of een anderstalige opleiding is. In geval van een anderstalige opleiding wordt de taal van de opleiding vermeld;
- e) de studieomvang van de opleiding, uitgedrukt in studiepunten;
- f) in voorkomend geval de studieomvang van de afstudeerrichtingen, uitgedrukt in studiepunten;
- g) in voorkomend geval de specificatie van de graad;
- h) in voorkomend geval de titel die de houders van de graad van die opleiding kunnen voeren;
- i) de opleidingsspecifieke leerresultaten;
- j) als het een opleiding van het hoger beroepsonderwijs betreft, de mogelijke vervolgoopleidingen;
- k) als het een bacheloropleiding betreft: de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgoopleidingen, rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden, vermeld in deel 2, titel 4, hoofdstuk 1;
- l) als het een masteropleiding betreft: de vereiste vooropleidingen en toegangsvoorwaarden, rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden, vermeld in deel 2, titel 4, hoofdstuk 1;
- m) de door de instellingen gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten, vermeld in artikel II.68;

2° het voorgelegde dossier bevat een advies van de VLIR voor de dossiers die ingediend zijn door de universiteiten, of van de VHLORA voor de dossiers die ingediend zijn door de hogescholen, over het aanbieden van de nieuwe opleiding;

3° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets, als dat van toepassing is, en de "toets nieuwe opleidingen" door de accreditatieorganisatie met positief gevolg ondergaan;

Vanaf 1 september 2019 wordt punt 3° vervangen door:

3° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets, als die van toepassing is, met positief gevolg ondergaan en heeft een positief toetsingsbesluit ontvangen van de accreditatieorganisatie; (verv. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 26, inw. 01.09.2019)

4° de nieuwe opleiding kan in een of meer studiegebieden of delen van

¹ Artikel II.152. : Structuurdecreet, artikel 61, §1.

studiegebieden worden gerangschikt waarin de betrokken instelling onderwijsbevoegdheid bezit. De nieuwe opleiding kan eventueel ook worden gerangschikt in een studiegebied waarin de betrokken instelling onderwijsbevoegdheid bezit en een of meer andere studiegebieden waarin andere instellingen die tot de associatie behoren waarvan de instelling lid is, onderwijsbevoegdheid bezitten;

5° in geval van een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding wordt er parallel met de uitbouw van de nieuwe opleiding een bestaande initiële bachelor- of masteropleiding afgebouwd, tenzij de Commissie Hoger Onderwijs een positief oordeel heeft gegeven over de aanvraag tot vrijstelling van die verplichte afbouw.

De VLIR of de VLHORA geeft in het advies, vermeld in het tweede lid, 2°, ten minste aan dat de aangevraagde opleiding binnen de Vlaamse Gemeenschap ofwel een nieuwe en unieke opleiding is, ofwel een bestaande opleiding is die in dezelfde of in een verwante vorm al aangeboden wordt in de Vlaamse Gemeenschap. In geval van een bestaande opleiding motiveert de VLIR of de VLHORA waarom meerdere instellingen die opleiding kunnen aanbieden, daarbij rekening houdend met de regionale spreiding en wenselijke fijnmazigheid van het aanbod.

In het erkenningsbesluit, vermeld in het eerste lid, worden de volgende punten opgenomen:

- 1° de informatie, vermeld in het tweede lid, 1°, a) tot en met h);
- 2° in geval van een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding de naam (de graad en de kwalificatie van de graad) van de opleiding die afgebouwd wordt of de vermelding dat de Commissie Hoger Onderwijs een positief oordeel heeft gegeven over de aanvraag tot vrijstelling van de verplichte afbouw;
- 3° het academiejaar vanaf wanneer de nieuwe opleiding aangeboden kan worden.

Vanaf het academiejaar wanneer de nieuwe opleiding aangeboden wordt, kan het instellingsbestuur geen nieuwe studenten meer inschrijven in de opleiding die afgebouwd wordt.

(artikel verv. bij decreet hoger onderwijs, art. 14, inw. 01.01.2018)

Art. II.153.² §1. Een in artikel II.152, eerste lid bedoeld besluit van de Vlaamse Regering komt tot stand overeenkomstig de procedure die in dit artikel chronologisch wordt omschreven.

De regelen bepaald in paragraaf 2, 3, 3/1, 4, 5 en 6, eerste lid zijn niet van toepassing op de geregistreerde instellingen. Zij dienen onmiddellijk een dossier in bij de accreditatieorganisatie, rekening houdend met het bepaalde in paragraaf 6, derde lid. Dit geldt ook voor de ambtshalve geregistreerde instellingen die in overeenstemming met artikel II.103 een nieuwe opleiding buiten het Belgische grondgebied willen starten. *Dat geldt ook voor de educatieve graduaatsopleidingen, vermeld in artikel II.112, en de educatieve masteropleidingen, vermeld in artikel II.114, die met ingang van het academiejaar 2019-2020 aangeboden worden door de hogescholen en universiteiten. De hogescholen en universiteiten dienen hun dossier bij de accreditatieorganisatie in uiterlijk vóór 15 oktober van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden. De Vlaamse Regering kan het gehanteerde toetsingskader, vermeld in*

² Artikel II.153. : Structuurdecreet, artikel 62.

paragraaf 7, voor deze opleidingen aanpassen. (gew. bij OD XXV, art. IV.53, inw. 01.10.2013, bij decreet hoger onderwijs, art. 15, 1°, inw. 01.01.2018 en bij Decreet graduaats- en LO, art. 120, inw. dag na bekendmaking decreet in B.S.)

De Vlaamse Regering kan het nadere verloop van de in dit artikel omschreven procedure uitwerken.

§2. Het universiteits- of het hogeschoolbestuur bezorgt de volgende informatie en documenten aan respectievelijk de VLIR of de VLHORA:

- 1° de informatie, vermeld in artikel II.152, tweede lid, 1°, a) tot en met m);
- 2° een dossier dat de Commissie Hoger Onderwijs in staat stelt de toetsing aan de criteria, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, uit te voeren;
- 3° in voorkomend geval een aanvraag tot vrijstelling van de verplichte afbouw van een bestaande initiële bachelor- of masteropleiding als vermeld in artikel II.152, tweede lid, 5°. Het aanvraagdossier stelt de Commissie Hoger Onderwijs in staat de toetsing, vermeld in paragraaf 3/1, uit te voeren.

De VLIR, voor de aanvragen van de universiteiten, en de VLHORA, voor de aanvragen van de hogescholen, stellen voor iedere aanvraag een advies als vermeld in artikel II.152, tweede lid, 2°, op. Ze bezorgen de aanvragen met het bijbehorend dossier, het advies, en in voorkomend geval, de aanvraag tot vrijstelling van de verplichte afbouw aan de Commissie Hoger Onderwijs vóór 1 april van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

Vanaf 1 september 2019 wordt de **zinsnede** “vóór 1 april” **vervangen** door de zinsnede “voor 1 maart”. (gew. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 1°, inw. 01.09.2019)

Als het advies van de VLIR of de VLHORA niet opgenomen is in het aanvraagdossier dat aan de Commissie Hoger Onderwijs bezorgd wordt, verklaart de Commissie Hoger Onderwijs de aanvraag voor de betrokken opleiding onontvankelijk.

Om dit advies aan te leveren stellen de VLIR en de VLHORA een procedure vast, afgestemd binnen de VLUHR, met de eigen beslisregels en een timing waarbij rekening gehouden wordt met de indiendatum bij de Commissie Hoger Onderwijs. (§2 verv. bij decreet hoger onderwijs, art. 15, 2°, inw. 01.01.2018)

§3. De Commissie Hoger Onderwijs brengt een oordeel uit over de macrodoelmatigheid van de opleiding op basis van de volgende criteria:

- 1° de maatschappelijke relevantie van de opleiding;
- 2° het verwachte aantal studenten in de opleiding en de impact daarvan op dezelfde of andere al bestaande opleidingen;
- 3° de verwachte vraag naar afgestudeerden uit de opleiding en de verhouding met afgestudeerden uit andere al bestaande opleidingen;
- 4° de domeinspecifieke leerresultaten en de naamgeving van de opleiding;
- 5° een inschatting van de mate van verwevenheid en verwantschap van de nieuwe opleiding ten aanzien van het bestaande aanbod;
- 6° de inhoud van het advies van de VLIR of de VLHORA, met aandacht voor de regionale spreiding en wenselijke fijnmazigheid van het aanbod.

De Commissie Hoger Onderwijs onderzoekt expliciet alle criteria, omschrijft per criterium haar bevindingen en motiveert haar positieve of negatieve oordeel over de macrodoelmatigheid van het ingediende dossier.

De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel over de ingediende aanvragen uiterlijk uit op 1 juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

Vanaf 1 september 2019 wordt de **zinsnede** “op 1 juni” **vervangen** door de zinsnede “op 1 mei”. (gew. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 2°, inw. 01.09.2019)

De Commissie Hoger Onderwijs bezorgt het oordeel aan het instellingsbestuur.

(§3 verv. bij decreet hoger onderwijs, art. 15, 3°, inw. 01.01.2018)

§3/1. De Commissie Hoger Onderwijs brengt een oordeel uit over de aanvraag tot vrijstelling van de afbouw van een initiële bachelor- of masteropleiding. Ze neemt in haar oordeel de volgende elementen in overweging:

- 1° de graad van interne rationalisatie binnen de instelling;
- 2° de graad van saturatie in het betreffende opleidingsdomein;
- 3° het innovatieve of unieke karakter van de voorgestelde opleiding;
- 4° in voorkomend geval, het verzelfstandigen van een afstudeerrichting;
- 5° in voorkomend geval, de initiële bachelor- of masteropleidingen die de instelling in het verleden heeft afgebouwd;
- 6° de uitbouw van het aanbod van graduaatsopleidingen en de afstemming ervan op de professionele bacheloropleidingen.

De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel over de ingediende aanvragen uiterlijk uit op 1 juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

Vanaf 1 september 2019 wordt de zinsnede “op 1 juni” vervangen door de zinsnede “op 1 mei” (gew. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 3°, inw. 01.09.2019)

De Commissie Hoger Onderwijs bezorgt het oordeel aan het instellingsbestuur.

(§3/1 ing. bij decreet hoger onderwijs, art. 15, 4°, inw. 01.01.2018)

§4. Als het oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs over de macrodoelmatigheid van de opleiding, vermeld in paragraaf 3, of over de aanvraag tot vrijstelling van de afbouw, vermeld in paragraaf 3/1, negatief is of niet tijdig wordt verstrekt, kan het instellingsbestuur binnen een vervaltermijn van vijftien dagen beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beoordeelt de macrodoelmatigheid van de opleiding op definitieve wijze op grond van de criteria, vermeld in paragraaf 3, eerste lid. De Vlaamse Regering beoordeelt de aanvraag tot vrijstelling van de afbouw op definitieve wijze op grond van de elementen, vermeld in paragraaf 3/1.

De termijn voor het beroep bij de Vlaamse Regering gaat in op een van de onderstaande momenten:

- 1° de dag na de dag van de ontvangst van het negatieve oordeel;
- 2° de dag waarop de beoordelingstermijn voor de Commissie Hoger Onderwijs is verstreken.

(§4 verv. bij decreet hoger onderwijs, art. 15, 5°, inw. 01.01.2018)

§5. De Vlaamse Regering deelt het oordeel, vermeld in paragraaf 4, aan het instellingsbestuur mee binnen een ordetermin van dertig dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het beroep.

(§5 verv. bij decreet hoger onderwijs, art. 15, 6°, inw. 01.01.2018)

§6. Het instellingsbestuur vraagt de “toets nieuwe opleidingen” aan bij de accreditatieorganisatie, binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het positieve oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs of, in voorkomend geval, van de Vlaamse Regering over de macrodoelmatigheid van de opleiding. (verv. bij decreet hoger onderwijs, art. 15, 7°, inw. 01.01.2018)

[De in het eerste lid vermelde vervaltermijn geldt niet ingeval van een herindiening van een aanvraag toets nieuwe opleiding bij de accreditatieorganisatie, nadat een initiële aanvraag, ingediend overeenkomstig de bepalingen van dit artikel, op initiatief van het instellingsbestuur werd ingetrokken. Het positieve macrodoelmatigheidsoordeel van de Commissie Hoger Onderwijs of, desgevallend, de Vlaamse Regering blijft in voorkomend geval slechts geldig onder 1 van de volgende voorwaarden:

- 1° als de intrekking is gebeurd binnen de in paragraaf 7, derde lid, vermelde termijn om na de ontvangst van het ontwerp van toetsingsrapport bezwaren en opmerkingen te formuleren, beschikt het instellingsbestuur over een vervaltermijn van 60 kalenderdagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De vervaltermijn gaat in op de dag na de betekening van het ontwerp van toetsingsrapport;
- 2° als de intrekking is gebeurd voor de betekening van een in paragraaf 7, derde lid, vermeld ontwerp van toetsingsrapport, beschikt het instellingsbestuur over een vervaltermijn van 60 kalenderdagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De vervaltermijn gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag toets nieuwe opleiding.] (opgeh. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 4°, inw. 01.09.2019)

[De accreditatieorganisatie bepaalt bij reglement de vorm en inhoud van het dossier dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.] (opgeh. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 4°, inw. 01.09.2019)

[Indien een aanvraag niet voldoet aan deze regelen, biedt de accreditatieorganisatie de gelegenheid binnen een daartoe gestelde termijn het verzuim te herstellen. Indien van deze gelegenheid geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt, wordt de aanvraag niet-ontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen omtrent deze procedure vaststellen in het in het tweede lid bedoelde reglement.] (opgeh. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 4°, inw. 01.09.2019)

§7. [De accreditatieorganisatie behandelt de ontvankelijke aanvragen binnen een ordetermin van 4 maanden, die ingaat de dag na deze van ontvangst. De termijn wordt berekend van maand tot maand en van dag tot dag. De dag van ontvangst van de aanvraag is in de termijn begrepen.

De bevindingen van de accreditatieorganisatie worden neergelegd in een toetsingsrapport. Een toetsingsrapport is positief indien de accreditatieorganisatie in redelijkheid uit de aanvraag meent te kunnen opmaken dat de nieuwe opleiding de toets inzake de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen met goed gevolg zal kunnen doorstaan. De methodologische regelen die daarbij benevens het krachtens het in artikel II.26 bedoelde verdrag vastgestelde toetsingskader worden gehanteerd, worden vastgelegd in een reglement, dat, vooraleer het van toepassing wordt, door de Vlaamse Regering moet worden bekrachtigd.

De accreditatieorganisatie bezorgt vóór het verstrijken van de ordetermin van 4 maanden een ontwerp van toetsingsrapport aan het instellingsbestuur, dat in staat wordt gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervaltermijn van 10 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het ontwerp. De accreditatieorganisatie bepaalt in het in artikel II.27 bedoelde reglement de procedurele regelen overeenkomstig dewelke de bezwaren en opmerkingen worden behandeld.

De ordetermin van 4 maanden, vermeld in het eerste lid, wordt verlengd tot 6 maanden ingeval de opmerkingen en de bezwaren van het instellingsbestuur van die aard zijn dat de accreditatieorganisatie tot een bijkomend advies van deskundigen wordt genoopt.

De ordetermin van 4 maanden, vermeld in het eerste lid, wordt ingeval van intrekking van een aanvraag toets nieuwe opleiding geschorst vanaf de intrekking van de aanvraag tot en met de datum van de betekening van de herindiening ervan.] (opgeh. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 5°, inw. 01.09.2019)

§8. De Vlaamse Regering neemt het besluit houdende erkenning van een nieuwe opleiding binnen een ordetermin van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het toetsingsrapport van de accreditatieorganisatie. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling. De nieuwe opleiding wordt geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar volgend op het einde van het academiejaar waarin voor de eerste maal de voor de nieuwe opleiding bepaalde studieomvang geheel doorlopen werd.

Vanaf 1 september 2019 wordt het **eerste lid vervangen** door:

De Vlaamse Regering neemt het besluit houdende erkenning van een nieuwe opleiding binnen een ordetermin van dertig dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het positief toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport van de accreditatieorganisatie, vermeld in afdeling 3/1, onderafdeling 4. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling. (verv. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 6°, inw. 01.09.2019)

De nieuwe opleiding krijgt een erkenning als nieuwe opleiding tot en met het einde van het tweede academiejaar dat volgt op het einde van het academiejaar waarin de studieomvang die bepaald is voor de nieuwe opleiding, voor de eerste keer geheel doorlopen werd. (ing. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 7°, inw. 01.09.2019)

In afwijking van het eerste lid, vervalt een positief besluit over de aanvraag van een graduaatsopleiding van het hoger beroepsonderwijs op het einde van het vijfde academiejaar

dat volgt op de dag van de start van de opleiding in kwestie. (ing. bij Decreet graduaats- en LO, art. 120, inw. dag na bekendmaking decreet in B.S.)

Vanaf 1 september 2019 worden de **woorden “eerste lid” vervangen** door de woorden “tweede lid” (gew. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 8°, inw. 01.09.2019)

Een positief besluit over de aanvraag van een graduaatsopleiding van het hoger beroepsonderwijs vervalt automatisch als het instellingsbestuur de opleiding niet start in het derde academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur. Voor de besluiten die zijn bekendgemaakt tijdens het academiejaar 2017-2018, start de voormelde periode van drie jaar in het academiejaar 2019-2020. (ing. bij Decreet graduaats- en LO, art. 120, inw. dag na bekendmaking decreet in B.S.)

De Vlaamse Regering kan op basis van een advies van de accreditatieorganisatie de geldigheidsduur van een positief besluit over de aanvraag van een opleiding verlengen ter vrijwaring van de gelijktijdige en geclusterde organisatie van externe beoordelingen. De totale duur van de erkenning als nieuwe opleiding kan nooit meer dan acht academiejaren zijn. (ing. bij Decreet graduaats- en LO, art. 120, inw. dag na bekendmaking decreet in B.S.)

In afwijking van het tweede lid bedraagt de geldigheidsduur van de positieve besluiten over de aanvragen van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die zijn verleend tijdens het academiejaar 2014-2015, zes jaar vanaf het academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur. (ing. bij Decreet graduaats- en LO, art. 120, inw. dag na bekendmaking decreet in B.S.)

Vanaf 1 september 2019 worden de woorden “tweede lid” vervangen door de woorden “derde lid” (gew. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 9°, inw. 01.09.2019)

§9. Aanvragen voor nieuwe opleidingen ingediend voor 1 maart 2017 bij de Commissie Hoger Onderwijs worden erkend volgens de vereisten van artikels II.152 en II.153 zoals van toepassing voor 1 januari 2018. (ing. bij Decreet kwaliteitszorg HO, art. 27, 10°, inw. 01.01.2018)

Bijlage 4:

**Sjabloon 'Aanvraagdossier ambtshalve geregistreerde opleidingen:
toets macrodoelmatigheid, toets nieuwe opleidingen'**

COMMISSIE HOGER ONDERWIJS

SJABLOON T.B.V. DE AANVRAGENDE INSTELLINGEN EN VLIR EN VLHORA VOOR AANVRAAGDOSSIER

MACRODOELMATIGHEIDSTOETS M.H.O. OP

TOETS NIEUWE OPLEIDING /VRIJSTELLING VERPLICHTE AFBOUW

Opzet en structuur

Dit sjabloon met richtlijnen voor het aanvraagdossier voor de hogeronderwijsinstellingen en VLIR en VLHORA is bestemd voor de aanvraag van de Macrodoelmatigheidstoets bij de Commissie Hoger Onderwijs (Codex Hoger Onderwijs, art. II. 153).

Voor het verder verloop van de procedure, e.g. de toets nieuwe opleiding wordt verwezen naar het Kader Toets Nieuwe Opleiding - Vlaanderen 2015-2021 van de NVAO.

Voor de aanvraag van de Macrodoelmatigheidstoets/vrijstelling verplichte afbouw bestaande opleiding moet volgende informatie worden verstrekt:

- de informatie vermeld onder rubriek I - DE INSTELLING EN DE NIEUWE OPLEIDING
- de informatie gevraagd onder rubriek II – INFORMATIE ENKEL BESTEMD VOOR DE MACRODOELMATIGHEIDSTOETS, en in voorkomend geval voor de aanvraag tot vrijstelling van de VERPLICHTE AFBOUW VAN EEN BESTAANDE OPLEIDING bij aanvraag van een initiële opleiding;

A. INDIENINGSMODALITEITEN

Aanvragen met een begeleidend schrijven ondertekend door de secretaris-generaal van VLIR/VLHORA, met het bijhorende dossier, het advies, en in voorkomend geval, de aanvraag tot vrijstelling van de verplichte afbouw worden door VLIR/VLHORA bij de Commissie Hoger Onderwijs ingediend vóór 1 april van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

Aanvragen worden **per aangetekend schrijven of drager én elektronisch** ingediend bij de Commissie Hoger Onderwijs.

De papieren versies worden in drie exemplaren gericht aan:

**Commissie Hoger Onderwijs
p.a. Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Departement Onderwijs en Vorming
Commissie Hoger Onderwijs
de heer Peter Michielsens,
voorzitter van de Commissie Hoger Onderwijs
(t.a.v. de secretaris Batrijs Craps)
Hendrik Consciencegebouw**

Koning Albert II-laan 15, toren A
1210 BRUSSEL

Aanvragen moeten tegelijk ingediend worden per mailbericht, te richten aan het secretariaat van de Commissie Hoger Onderwijs:

Beatrijs.craps@ond.vlaanderen.be

B. MEDELEN DOOR DE COMMISSIE HOGER ONDERWIJS VAN HAAR OORDEEL

De Commissie Hoger Onderwijs bezorgt haar oordeel per mailbericht aan het instellingsbestuur, uiterlijk op 1 juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

De oordelen worden ter informatie, per mailbericht, aan VLIR en VLHORA en aan de Administratie Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs bezorgd.

I. DE INSTELLING EN DE NIEUWE OPLEIDING

1. de instelling³ die de nieuwe opleiding aanvraagt en de vestiging(en) waar de opleiding zal worden aangeboden in geval van erkenning
 - a. naam instelling:
 - b. aard instelling (ambtshalve geregistreerd / niet-ambtshalve geregistreerd):
 - c. adres instelling:
 - d. vestiging(en) opleiding:
 - e. tel/fax instelling:
 - f. e-mailadres instelling:
 - g. website:
 - h. naam en functie contactpersoon:
 - i. tel contactpersoon:
 - j. e-mail contactpersoon:
2. de naam van de nieuwe opleiding
3. de afstudeerrichtingen in voorkomend geval
4. in voorkomend geval de opleidingsvarianten zoals decretaal omschreven, Codex Hoger Onderwijs, art. II. 144 §1)
5. de onderwijstaal gebruikt in de nieuwe opleiding
6. niveau en oriëntatie:
 - a. professioneel gerichte bachelor
 - b. bachelor na bachelor
 - c. academisch gerichte bachelor
 - d. master
 - e. master na master
 - f. HBO 5 (nog niet van toepassing voor aanvragen in 2018)

³ Als meerdere instellingen bij de nieuwe opleiding worden betrokken, dan moeten de gegevens van alle instellingen worden vermeld. Bij voorkeur wordt slechts één contactpersoon genoemd.

7. de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding c.q. referentiekader in het jongste visitatierapport met vermelding status VLUHR/NVAO (geen verdere bijkomende inlichtingen, e.g. over beraadslagende commissies et)
8. de opleidingspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding (indien verschillend van de domeinspecifieke leerresultaten)
9. het studiegebied of (delen van) studiegebieden
10. nieuwe opleiding voor Vlaanderen: ja/nee.
11. geef - behoudens gemotiveerde vraag tot vrijstelling (zie onder) - aan welke bestaande opleiding zal worden afgebouwd
12. de studieomvang van de nieuwe opleiding uitgedrukt in studiepunten
13. de graad waartoe de nieuwe opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en in voorkomend geval de specificatie van de graad
14. in voorkomend geval de titel die houders van de graad van deze nieuwe opleiding kunnen voeren
15. de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgoopleidingen, de vereiste vooropleidingen en toegangsvoorwaarden, zoals bedoeld in het Hoger Onderwijsregister en rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden voorgeschreven in Titel 4, onderafdeling 3 en 4 van de Codex Hoger Onderwijs :
 - a) wat de opleidingen betreft aangevraagd door universiteiten en hogescholen:
 - a) voor een bacheloropleiding in het hoger professioneel onderwijs:
 - a) de bacheloropleiding(en) (Banaba's) die er rechtstreeks op volgen met de bijkomende voorwaarden;
 - b) de masteropleidingen die erop volgen met de bijkomende voorwaarden bedoeld in artikel II. 183;
 - c) de vermelding: "geen vervolgopleiding";
 - b) voor een bacheloropleiding in het academisch onderwijs c.q. afstudeerrichting binnen een bacheloropleiding in het academisch onderwijs:
 - a) de masteropleiding(en) die er rechtstreeks op aansluiten overeenkomstig artikel II. 182 §2, eerste volzin;
 - b) c.q. de masteropleiding(en) die er op aansluiten overeenkomstig artikel II. 182, § 2, tweede volzin;
 - c) eventueel de andere masteropleiding(en);
 - d) c.q. de vermelding "geen rechtstreekse vervolgopleiding";
 - c) voor een masteropleiding :
 - a) de bacheloropleiding c.q. afstudeerrichting waarop de masteropleiding rechtstreeks aansluit;
 - b) in voorkomend geval: de bacheloropleiding(en) c.q. afstudeerrichting(en) waarop de masteropleiding aansluit overeenkomstig artikel II. 182, §2, tweede volzin;
 - c) in voorkomend geval: de bacheloropleiding(en) bedoeld in artikel II. 183;

- d) eventueel de andere bacheloropleiding(en);
 - e) in voorkomend geval: de masteropleidingen die erop volgen overeenkomstig artikel II. 190 §2, eerste volzin;
 - f) in voorkomend geval: de masteropleidingen die erop volgen met de bijkomende voorwaarden bedoeld in artikel II. 190, §2, tweede volzin;
 - d) voor een masteropleiding die volgt op een andere masteropleiding:
 - a) de masteropleiding(en) waarop de masteropleiding volgt;
 - b) eventueel de andere masteropleidingen met de bijkomende voorwaarden;
 - e) voor een bacheloropleiding die volgt op een bacheloropleiding:
 - a) de bacheloropleiding(en) waarop de bacheloropleiding volgt;
 - b) eventueel de andere bacheloropleidingen met de bijkomende voorwaarden.
 - b) wat de nieuwe opleidingen betreft aangeboden door de andere instellingen voor hoger onderwijs: de voor de studenten nuttige gegevens met betrekking tot de vooropleidingseisen en de mogelijke vervolgoopleidingen binnen de instellingen zelf.
16. het academiejaar waarin de opleiding in geval van erkenning voor het eerst zal worden aangeboden

II. INFORMATIE BESTEMD VOOR DE MACRODOELMATIGHEIDSTOETS

Geef bondig (1 à 2 pagina's) een algemene samenvatting van uw argumentatie bij invulling van de decretale criteria.

De aanvraag toont aan en motiveert omstandig hoe de volgende decretale criteria ingevuld worden. Geef hierbij telkens bijzondere aandacht aan de aangegeven aandachtspunten.

Bij het verwijzen naar gegevens over opleidingen, hun afstudeerrichtingen, hun vestigingsplaatsen en hun precieze benamingen worden enkel gegevens gebruikt uit de meest recente versie van het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot vastlegging van de lijst van bachelor- en masteropleidingen die per instelling worden aangeboden in het hoger onderwijs in Vlaanderen'.

Het dossier bevat geen nodeloos fotografisch materiaal, enkel de inhoudelijk relevante schema's, tabellen, kaarten,...

1. De maatschappelijke relevantie van de opleiding

1.A. Toon op basis van aantoonbaar materiaal (e.g. VDAB,...) aan dat er een voldoende en naar verwachting duurzame behoefte op de arbeidsmarkt bestaat voor deze opleiding.

1.B. Geef een beschrijving van eventuele andere elementen van maatschappelijke relevantie buiten deze van de arbeidsmarktbehoefte.

1.C. Toon aan dat er eventuele belangrijke wetenschappelijke ontwikkelingen bestaan waarvan de voortzetting en verspreiding deze opleiding verantwoordt.

1.D. Geef hierbij aan of er bijzondere motieven tot internationale samenwerking bestaan (studentenuitwisseling,...).

2. Het verwachte aantal studenten in de opleiding en de impact daarvan op dezelfde of andere al bestaande opleidingen

2.A. Geef een zo precies mogelijke raming van studentenaantallen die kunnen verwacht worden (minimum- en maximumverwachting) voor de opleiding of aanverwante opleidingen, met nauwkeurige aanduiding van hypothesen en werkwijze. Vermeld hierbij in te schatten mogelijke gevolgen voor de inschrijvingen voor andere opleidingen.

2.B. Geef een raming van te verwachte aantallen diploma's.

3. De verwachte vraag naar afgestudeerden uit de opleiding en de verhouding met afgestudeerden uit andere al bestaande opleidingen

3.A. Toon (aan de hand van de ontwikkelingen op niveau van de sector of binnen dit domein) aan dat er een voldoende belangstelling voor de opleiding kan worden

verwacht. Geef hierbij een zo precies mogelijke raming van de te verwachte vraag naar afgestudeerden hoger onderwijs in het algemeen en in de betreffende of aanverwante opleidingen in het bijzonder. Geef hierbij een beschrijving voor welke (groepen van) bedrijven dit relevant kan zijn en hoe hun economische situatie/groei wordt ingeschat.

3.B. Toon tevens de mogelijke effecten aan op de aantallen afgestudeerden in gelijkaardige en verwante opleidingen.

3.C. Indien van toepassing, geef bijkomende bijzondere motiveringen, zoals bv. levensbeschouwelijke aspecten, om de aanvraag bijkomend te motiveren.

4. De domeinspecifieke leerresultaten en de naamgeving van de opleiding

4.1. Domeinspecifieke leerresultaten

Het dossier dient de door de opleiding voorgestelde domeinspecifieke leerresultaten te bevatten (indien de validatie nog niet heeft plaatsgehad –, opgesteld conform de handleiding van de Hogeronderwijskoepels) – met vermelding van de stand van zaken van goedkeuring/validering door VLUHR/NVAO

4.1.A. Beschrijving van de domeinspecifieke leerresultaten eigen aan de voorgestelde nieuwe opleiding. Indien het dossier een bestaande opleiding betreft, evenwel nieuw aan een instelling, en waarvan de domeinspecifieke leerresultaten reeds door de NVAO gevalideerd zijn, moeten deze overgenomen worden. Indien het dossier een in Vlaanderen nieuwe opleiding betreft, of indien de domeinspecifieke leerresultaten van een reeds bestaande opleiding nog niet door de NVAO gevalideerd zijn, dan moeten de domeinspecifieke leerresultaten opgesteld zijn conform de handleiding van de Hogeronderwijskoepels c.q. referentiekader in het jongste visitatierapport;

4.1.B. Vermeld indien van toepassing de opleidingsspecifieke leerresultaten.

4.2. Naamgeving van de gevraagde nieuwe opleiding

Het dossier motiveert de naamgeving van de gevraagde opleiding en de transparantie hiervan en houdt hiermee zeker rekening met de argumentatie die gebruikt wordt bij de invulling van **punt 5 Een inschatting van de mate van verwevenheid en verwantschap van de nieuwe opleiding ten aanzien van het bestaande aanbod.**

5. Een inschatting van de mate van verwevenheid en verwantschap van de nieuwe opleiding ten aanzien van het bestaande aanbod

Geef een situering van de voorgestelde opleiding in het bestaande aanbod op instellingsniveau, associatie- en binnen Vlaanderen, met aanduiding van differentiëring tegenover / verwevenheid t.a.v. andere gelijkaardige of verwante opleidingen. Geef een situering van de DRL van de gevraagde opleiding t.o.v. de DRL van het bestaande aanbod en geef hierbij bijzondere aandacht aan de DRL van verwante opleidingen. M.a.w. Geef aan of de leerresultaten en het curriculum van de gevraagde opleiding al dan niet overlappen met deze van andere opleidingen. Dit

moet toelaten te besluiten of de gevraagde opleiding t.o.v. bestaande opleidingen ‘nauwelijks’(in hoge mate vernieuwend en uniek), ‘beperkt’(verwevenheid is minder dan de helft), ‘sterk’(verwevenheid is meer dan de helft) verwant is; of dat de gevraagde opleiding de facto reeds bestaat in Vlaanderen.

6. De inhoud van het advies van de VLIR of de VLHORA, met aandacht voor de regionale spreiding en wenselijke fijnmazigheid van het aanbod

6.A.. Het advies van VLIR/VLHORA geeft aan waarom de opleiding hetzij moet worden gezien als relatief nieuw en uniek binnen het hogeronderwijslandschap, hetzij reeds als bestaand in dezelfde of een verwante vorm.

6.B. In geval van een bestaande opleiding motiveert de VLIR of de VLHORA waarom meerdere instellingen die opleiding kunnen aanbieden, daarbij rekening houdend met de regionale spreiding en wenselijke fijnmazigheid van het aanbod.

INDIEN DE AANVRAAG VOOR MACODOELMATIGHEID TEVENS EEN AANVRAAG BETREFT TOT VRIJSTELLING VAN DE VERPLICHTE AFBOUW VAN EEN INITIËLE BACHELOR- OF MASTEROPLEIDING TOONT EN MOTIVEERT HET DOSSIER OMSTANDIG HOE DE VOLGENDE DECRETALE ELEMENTEN WORDEN INGEVULD:

1. DE GRAAD VAN INTERNE RATIONALISATIE BINNEN DE INSTELLING

- 1.A. Geef een overzicht van de reeds genomen initiatieven van interne rationalisatie met een omstandige verantwoording van de laatste 10 jaren;
- 1.B. Toon de graad van interne rationalisatie aan door de gemiddelde schaalgrootte van de bestaande initiële bachelor- en masteropleidingen, uitgedrukt als ratio tussen het aantal georganiseerde initiële bachelor- en masteropleidingen en het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten in die opleidingen over de academiejaren t-7 en t-2 te bekijken.

2. DE GRAAD VAN SATURATIE IN HET BETREFFENDE OPLEIDINGSDOMEIN

- 2.A. Situeer de gevraagde nieuwe opleiding in het bestaande aanbod van gelijkaardige en/of verwante opleidingen in het opleidingsdomein.
- 2.B. Het dossier geeft aan dat de opleiding reeds bestaat in dezelfde of een verwante vorm en verantwoordt van hieruit de aanvraag voor de nieuwe opleiding.

3. HET INNOVATIEVE OF UNIEKE KARAKTER VAN DE VOORGESTELDE OPLEIDING

3.A. Het dossier geeft aan en verantwoordt waarom de gevraagde opleiding moet worden gezien als -relatief- nieuw en uniek binnen het hogeronderwijslandschap.

4. IN VOORKOMEND GEVAL, HET VERZELFSTANDIGEN VAN EEN AFSTUDEERICHTING

4.A. Het dossier geeft aan hoe de gevraagde verzelfstandigde afstudeerrichting zich als nieuwe opleiding zal verhouden tot verwante opleidingen in het bestaande opleidingsaanbod

5. IN VOORKOMEND GEVAL, DE INITIËLE BACHELOR- OF MASTEROPLEIDINGEN DIE DE INSTELLING IN HET VERLEDEN HEEFT AFGEBOUWD

5.A. Geef een overzicht van de laatste 10 jaren.

6. DE UITBOUW VAN HET AANBOD VAN GRADUAATSOPLEIDINGEN EN DE AFSTEMMING ERVAN OP DE PROFESSIONELE BACHELOROPLEIDINGEN

Nog niet van toepassing voor aanvragen in 2018.

Bijlage 5:

Uittreksel uit de Codex Hoger Onderwijs betreffende de taalregeling in het hoger onderwijs

Codex Hoger Onderwijs: taalregeling hoger onderwijs

Hoofdstuk 8. Taalregeling Afdeling 1. Algemene bepaling

“Art. II.260.²⁶⁴ *De bestuurstaal in de hogescholen en universiteiten is het Nederlands.*

Afdeling 2. Onderwijstaal in initiële bachelor- en masteropleidingen

Art. II.261.²⁶⁵ §1. *De onderwijstaal in de hogescholen en universiteiten is het Nederlands.*

In de initiële bachelor-en masteropleidingen kan evenwel een andere onderwijstaal dan het Nederlands worden gebruikt, conform de bepalingen in deze afdeling. Als een instelling gebruik wil maken van die mogelijkheid, moeten de waarborgen inzake kwaliteit en democratisering, vermeld in artikel II.270 en II.271 vervuld zijn voorafgaand aan de start van de opleiding.

§2. *Een instelling kan in de volgende gevallen beslissen dat in initiële bachelor-en masteropleidingen voor opleidingsonderdelen een andere onderwijstaal dan het Nederlands wordt gebruikt:*

1° de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;

2° de opleidingsonderdelen die gedoceerd worden door anderstalige gastprofessoren;

3° de anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs;

4° de opleidingsonderdelen waar uit de expliciet gemotiveerde beslissing de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding blijkt.

§3. *Een anderstalige initiële bacheloropleiding is een initiële bacheloropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 18,33% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.*

Een anderstalige initiële masteropleiding is een initiële masteropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 50% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

§4. *Voor de berekening van de grenzen, vermeld in paragraaf 3, worden de opleidingsonderdelen, vermeld in paragraaf 2, 1° en 3°, niet meegeteld.*

§5. *In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, wordt het onderwijs in de professioneel gerichte bacheloropleiding in de scheepswerktuigkunde en de academisch gerichte bachelor- en masteropleiding in de nautische wetenschappen in het Nederlands en het Frans gegeven*

Art. II.262.²⁶⁶ §1. *Een instelling kan enkel een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aanbieden als het om opleidingsprogramma's gaat die specifiek voor buitenlandse studenten zijn ontworpen of als de meerwaarde voor de studenten en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding op voldoende wijze aangetoond kunnen worden.*

§2. *De instelling kan een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aanbieden op voorwaarde dat er in de Vlaamse Gemeenschap een equivalente initiële bachelor- of*

masteropleiding wordt aangeboden waarbij de student een opleidingstraject volledig in het Nederlands kan volgen. De opleidingsonderdelen, vermeld in artikel II.261, §2, 1° en 3°, worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

Behoudens in de gevallen dat er een vrijstelling van de equivalentievoorwaarde werd verleend, moeten de studenten op elk moment de garantie hebben dat er binnen de Vlaamse Gemeenschap een equivalente initiële bachelor-of masteropleiding wordt aangeboden.

De instellingen kunnen de equivalente initiële bachelor-of masteropleiding aanbieden als een gezamenlijk georganiseerde opleiding. Alle opleidingsonderdelen van deze gezamenlijk georganiseerde equivalente bachelor- of masteropleiding worden door de studenten op 1 vestiging gevolgd.

De voorwaarde vermeld in het derde lid is niet van toepassing op de volgende opleidingen:
1° de equivalente opleiding master in de ingenieurswetenschappen, fotonica, gezamenlijk aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel;
2° de equivalente opleiding master in de geografie, gezamenlijk aangeboden door de Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel;
3° de gezamenlijk georganiseerde equivalente opleidingen die van de Commissie Hoger Onderwijs de toelating hebben gekregen om het volgen van de onderwijsactiviteiten te spreiden over meer dan 1 vestiging. De aanvragen tot afwijking worden door de Commissie Hoger Onderwijs behandeld overeenkomstig de procedure beschreven in artikel II.263;
4° de equivalente opleiding master in de ingenieurswetenschappen : biomedische ingenieurstechnieken, gezamenlijk aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel.

De instelling kan in het kader van de procedure, vermeld in artikel II.264, een vrijstelling van de equivalentievoorwaarde aanvragen.

Art. II.263.²⁶⁷ §1. *Als een instelling een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding wil aanbieden, dient ze een aanvraag in bij de Commissie Hoger Onderwijs.*

De aanvragen en het bijbehorende dossier worden ingediend:

1° in het geval het een bestaande initiële bachelor- of masteropleiding betreft, uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de anderstalige initiële bachelor- of master georganiseerd zal worden;

2° in het geval het een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding betreft zoals vermeld in artikel II.150, samen met het aanvraagdossier macrodoelmatigheid nieuwe opleiding zoals vermeld in artikel II.153, §2.

(lid verv. bij OD XXIV, art. VI.10, inw. 01.09.2014)

§2. *De Commissie Hoger Onderwijs brengt een oordeel uit op basis van de volgende criteria waaraan cumulatief voldaan moet worden :*

1° binnen de Vlaamse Gemeenschap wordt een equivalente initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden, als vermeld in artikel II.262, §2, behalve bij een voorafgaand besluit van de Vlaamse Regering houdende vrijstelling van de equivalentievereiste voor die anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding;

2° de aanwezigheid van voldoende garanties inzake kwaliteit en democratisering, vermeld in artikel II.270 en II.271;

3° de aanwezigheid van een verantwoording die de meerwaarde voor de student en het afnemende veld en de functionaliteit voor de opleiding aantoont;

4° de naleving van het maximumpercentage van 6% c.q 35%, vermeld in artikel II.266, op basis van het overzicht van de anderstalige initiële bachelor- c.q masteropleidingen die in het lopende academiejaar worden aangeboden.

§3. De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel uit:

1° in het geval het een bestaande initiële bachelor- of masteropleiding betreft, uiterlijk op 31 januari van hetzelfde academiejaar;

2° in het geval het een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding betreft, samen met het oordeel over de macrodoelmatigheid van de opleiding zoals vermeld in artikel II.153, §3.

De Commissie Hoger Onderwijs bezorgt haar oordeel aan het instellingsbestuur en aan de Vlaamse Regering.

²⁶⁷ **Artikel II.263.** : Structuurdecreet, artikel 91ter.

Bij een negatief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs kan de instelling binnen een vervalttermijn van 15 kalenderdagen die ingaat op de dag na ontvangst van de beslissing van de Commissie Hoger Onderwijs, beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering neemt een beslissing binnen een vervalttermijn van 30 kalenderdagen die ingaat op de dag na ontvangst van het beroepschrift.

Bij een positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs, tenzij de Vlaamse Regering binnen een vervalttermijn van 45 kalenderdagen alsnog negatief oordeelt, of bij een positieve beslissing van de Vlaamse Regering:

1° krijgt de instelling in het geval het een bestaande initiële bachelor- of masteropleiding betreft, van rechtswege de toelating om de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding te organiseren;

2° vraagt de instelling in het geval het een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding betreft, de toets nieuwe opleiding aan bij de accreditatieorganisatie, binnen een vervalttermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na het verstrijken van de vervalttermijn van 45 kalenderdagen na het positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs.

Indien de Commissie Hoger Onderwijs geen oordeel velt uiterlijk op de data vermeld in deze paragraaf of indien de Vlaamse Regering geen beslissing neemt naar aanleiding van een beroepschrift op de in deze paragraaf vastgestelde momenten, wordt het oordeel of de beslissing geacht negatief te zijn.

(§ vervangen bij OD XXIV, art. VI.10, inw. 01.09.2014)

§4. Als het aantal positieve beoordelingen zou kunnen leiden tot een overschrijding van de maximumpercentages, vermeld in artikel II.266, legt de Commissie Hoger Onderwijs de beoordeelde dossiers voor aan de Vlaamse Regering, samen met een ranglijst. De Vlaamse Regering neemt in voorkomend geval de beslissing. In geval de Vlaamse Regering afwijkt van de ranglijst voorgesteld door de Commissie Hoger Onderwijs, geeft ze in haar beslissing de redenen daarvoor aan.

Art. II.264.²⁶⁸ §1. Een instelling of meerdere instellingen samen kan/kunnen bij de Commissie Hoger Onderwijs een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde indienen voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding. Deze aanvraag, samen met het bijhorende dossier, wordt bij de Commissie Hoger Onderwijs ingediend:

1° samen met de aanvraag voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding overeenkomstig de voorschriften vastgelegd in artikel II.263; ofwel

2° in het geval van een bestaande equivalente opleiding uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar waarop de instelling(en) de betrokken equivalente opleiding wil(len) stopzetten.

De VLUHR bezorgt de Commissie Hoger Onderwijs uiterlijk 1 maand na indiening van het desbetreffende dossier een advies over de gevraagde vrijstelling van de equivalentievoorwaarde.

§2. De Commissie Hoger Onderwijs legt samen met het beoordeelde dossier een advies aan de Vlaamse Regering voor over de gevraagde afwijking van de equivalentievoorwaarde:

1° uiterlijk op 1 december van hetzelfde academiejaar in de volgende gevallen:

- a) als de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde betrekking heeft op de afbouw/stopzetting van een bestaande equivalente opleiding;
- b) als de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde samen ingediend wordt met een aanvraag voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding;

²⁶⁸ Artikel II.264. : Structuurdecreet, artikel 91quater – verv. bij OD XXIV, art. VI.11, inw. 01.09.2014.

2° uiterlijk op 15 april van hetzelfde academiejaar als de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde samen ingediend wordt met de aanvraag van een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding.

§3. De Vlaamse Regering neemt op basis van het advies van de Commissie Hoger Onderwijs een beslissing over de afwijking op de equivalentievoorwaarde:

1° uiterlijk op 15 januari van hetzelfde academiejaar, vermeld in de gevallen opgesomd in paragraaf 2, 1°;

2° uiterlijk op 15 mei van het hetzelfde academiejaar als de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde samen ingediend wordt met de aanvraag van een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding.

Indien de Vlaamse Regering geen beslissing neemt op de in deze paragraaf vastgestelde momenten, wordt de beslissing geacht negatief te zijn.

De Vlaamse Regering deelt deze beslissing mee aan het Vlaams Parlement.

Art. II.265.²⁶⁹ §1. In afwijking van artikel II.262, §2, kan het instellingsbestuur vrij initiële anderstalige bachelor- of masteropleidingen aanbieden enkel en alleen als het gaat om opleidingsprogramma's die specifiek in het kader van het International Course Programme van ontwikkelingsamenwerking voor buitenlandse studenten zijn ontworpen, of als het gaat om anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen die geselecteerd zijn overeenkomstig de bepalingen van een Europees programma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen multidiplomerings of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld of als het gaat om onderzoeksmasters, vermeld in artikel II.157.

§2. In afwijking van artikel II.262, §2, kan de Vlaamse Regering een lijst opstellen van anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen of van anderstalige afstudeerrichtingen van initiële bachelor- of masteropleidingen die in het kader van een School of Arts worden aangeboden, waarbij niet moet voorzien worden in een equivalente opleiding.

§3. In afwijking van artikel II.262, §2, kan een instelling voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding die gezamenlijk wordt georganiseerd met een instelling buiten de Vlaamse Gemeenschap een afwijking van de equivalentieregel vragen bij de Vlaamse Regering. De instelling dient daartoe een aanvraag in uiterlijk op 1 maart van het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar dat de instelling de gezamenlijke anderstalige opleiding voor het eerst wil organiseren. In het aanvraagdossier geeft de instelling duidelijk aan dat de gezamenlijke anderstalige opleiding een gezamenlijk programma bevat, bekrachtigd wordt met een gezamenlijk diploma en dat de expertise van de opleidingsonderdelen die buiten de Vlaamse Gemeenschap georganiseerd worden, niet in Vlaamse Gemeenschap aanwezig is. De Vlaamse Regering neemt een beslissing uiterlijk op 1 juni van hetzelfde academiejaar.

Afdeling 3. Anderstalig aanbod

Art. II.266.²⁷⁰ §1. *Anderstalige initiële bacheloropleidingen kunnen aangeboden worden binnen een maximumpercentage van 6%, berekend op alle initiële bacheloropleidingen, rekening houdend met de in dit artikel bepaalde voorschriften.*

Anderstalige initiële masteropleidingen kunnen aangeboden worden binnen een maximumpercentage van 35%, berekend op alle initiële masteropleidingen, rekening houdend met de in dit artikel bepaalde voorschriften.

Bij de bepaling van de breuk wordt geen rekening gehouden met de opleidingen, vermeld in artikel II.265.

Bij de bepaling van de breuk wordt voor een opleiding die door een instelling aangeboden wordt in verschillende vestigingen, het aantal vestigingen waar de opleiding aangeboden wordt, zowel geteld in de teller als in de noemer.

Bij de bepaling van de noemer van de breuk worden gezamenlijk georganiseerde opleidingen slechts eenmaal geteld.

Bij de bepaling van de teller van de breuk wordt voor de anderstalige initiële bacheloropleidingen rekening gehouden met :

- 1° de anderstalige initiële bacheloropleidingen, als vermeld in artikel II.261, §3;*
- 2° de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden anderstalige bacheloropleidingen met taalequivalent, voor zover deze nog aangeboden worden in het desbetreffende academiejaar;*
- 3° de initiële bacheloropleidingen die overeenkomstig artikel II.268 beschouwd worden als een anderstalige initiële bacheloropleiding.*

Bij de bepaling van de teller van de breuk wordt voor de anderstalige initiële masteropleidingen rekening gehouden met:

- 1° de anderstalige initiële masteropleidingen, als vermeld in artikel II.261, §3;*
- 2° de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden anderstalige masteropleidingen met taalequivalent, voor zover deze nog aangeboden worden in het desbetreffende academiejaar;*
- 3° de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden anderstalige initiële masteropleidingen, als vermeld in paragraaf 2, voor zover deze nog aangeboden worden in het desbetreffende academiejaar;*
- 4° de initiële masteropleidingen die overeenkomstig artikel II.268 beschouwd worden als een anderstalige initiële masteropleiding.*

§2 De Vlaamse Regering bepaalt het percentage van de omvang aan opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in de in het academiejaar 2012-2013 aangeboden initiële masteropleidingen als voorwaarde om als anderstalige initiële masteropleiding beschouwd te worden voor de toepassing van de bepaling van het maximumpercentage van 35%. Het vast te stellen percentage ligt tussen 50% en 66%.

Afdeling 4. Postinitiële opleidingen

Art. II.267.²⁷¹ *De instelling bepaalt vrij de onderwijstaal in de bachelor-na-bacheloropleidingen, de master-na-masteropleidingen, de postgraduaatsopleidingen en in de onderwijs- en andere studieactiviteiten die in het kader van permanente vorming als nascholing of bijscholing worden georganiseerd.*

Afdeling 5. Monitoring van het anderstalige aanbod

Art. II.268.²⁷² §1. De Vlaamse Regering maakt jaarlijks een evaluatie van:
1° de verhouding van de omvang van het aantal aangeboden anderstalige
opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, ten opzichte van de totale omvang van

²⁷¹ **Artikel II.267.** : Structuurdecreet, artikel 91undecies.

²⁷² **Artikel II.268.** : Structuurdecreet, artikel 91septies.

Pagina 122 van 376

Codex Hoger Onderwijs v4-1 februari 2015

het aantal aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in de niet-
anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen;

2° het aandeel van de omvang van anderstalige opleidingsonderdelen, uitgedrukt in
studiepunten, in het gevolgde opleidingstraject van afgestudeerden in de niet-anderstalige
initiële bachelor- en masteropleidingen.

§2. Als uit de evaluatie, vermeld in paragraaf 1, blijkt dat meer dan 33% van het aantal
afgestudeerden in een niet-anderstalige initiële bachelor- c.q. masteropleiding meer dan
18,33% c.q. 50% van hun studiepunten verworven hebben in opleidingsonderdelen in een
andere taal dan het Nederlands, dan wordt deze opleiding beschouwd als een anderstalige
initiële bachelor- of masteropleiding.

Als uit de evaluatie, vermeld in paragraaf 1, blijkt dat gedurende 2 opeenvolgende
academiejaren ten minste 25% en ten hoogste 33% van het aantal afgestudeerden in een
niet-anderstalige initiële bachelor- c.q. masteropleiding meer dan 18,33% c.q. 50% van hun
studiepunten verworven hebben in opleidingsonderdelen in een andere taal dan het
Nederlands, dan wordt deze opleiding beschouwd als een anderstalige initiële bachelor- of
masteropleiding.

Voor de berekening van de grenzen van 18,33% c.q. 50% worden de opleidingsonderdelen
vermeld in artikel II.261, §2, 1° en 3°, niet meegerekend.

§3. Vanaf het academiejaar volgend op het academiejaar waarin de resultaten van de
evaluatie beschikbaar zijn, moet de instelling een equivalente initiële bachelor- of
masteropleiding aanbieden. Deze equivalente opleiding komt gedurende 3 academiejaren
niet in aanmerking als enige equivalente opleiding in de Vlaamse Gemeenschap, als vermeld
in artikel II.262.

Van deze voorwaarde kan afgeweken worden als de Commissie Hoger Onderwijs, op basis
van een aanvraag van de instelling, oordeelt dat een dergelijke curriculumopbouw in de
toekomst niet langer mogelijk is

De eerste evaluatie heeft betrekking op de afgestudeerden in het academiejaar 2013-2014
voor de masteropleidingen met een studieomvang van 60 studiepunten en op de
afgestudeerden in het academiejaar 2014-2015 voor de masteropleidingen met een
studieomvang van meer dan 60 studiepunten. Voor de bacheloropleidingen heeft de eerste
evaluatie betrekking op de afgestudeerden in het academiejaar 2015-2016.

Art. II.269.²⁷³ De Vlaamse Regering houdt een bestand bij van het aantal initiële bachelor- en
masteropleidingen en van het aantal anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen. De
Vlaamse Regering rapporteert daarover jaarlijks aan het Vlaams Parlement.

Afdeling 6. Voorwaarden inzake kwaliteit en democratisering

Art. II.270.²⁷⁴ §1. Elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel,
belast met een onderwijsopdracht, moet de onderwijstaal waarin hij een opleidingsonderdeel
doceert op adequate wijze beheersen.

Dit betekent dat het personeelslid die taal moet beheersen op het ERK-niveau C1. Dit vereiste beheersingsniveau van de onderwijstaal wordt aangetoond aan de hand van kwalificatiegetuigschriften uitgereikt door officieel erkende instellingen waaruit blijkt dat het personeelslid de onderwijstaal op het vereiste niveau beheerst. Het vereiste beheersingsniveau wordt vermoed aanwezig te zijn als het betrokken personeelslid een diploma secundair onderwijs of een bachelor- of masterdiploma of doctoraat behaald heeft in de onderwijstaal waarin hij doceert, in een instelling waarin die taal de onderwijstaal is. (gew. bij OD XXIV, art. VI.12, inw. 01.09.2013)

In afwijking van het tweede lid is voor een personeelslid dat doceert in een opleiding in het studiegebied Muziek en podiumkunsten of Audiovisuele en beeldende kunst de beheersing van het Frans of Engels op ERK-niveau B1 voldoende.

Aan de voorwaarden vermeld in deze paragraaf moet voldaan zijn vóór 15 februari 2015. (ing. bij OD XXIV, art. VI.12, inw. 01.09.2013)

§2. Elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht, dat geen opleidingsonderdelen in het Nederlands doceert, moet de Nederlandse taal beheersen op ERK-niveau B2. Aan die voorwaarde moet voldaan worden binnen 3 jaar na zijn aanstelling of op het moment van zijn benoeming. Het vereiste beheersingsniveau van de Nederlandse taal wordt aangetoond aan de hand van kwalificatiegetuigschriften uitgereikt door officieel erkende instellingen waaruit blijkt dat het personeelslid de Nederlandse taal op het vereiste niveau beheerst. Het vereiste beheersingsniveau van de Nederlandse taal wordt vermoed aanwezig te zijn als het betrokken personeelslid een Nederlandstalig bachelor- of masterdiploma of doctoraat behaald heeft in een niet-anderstalige opleiding.

§3. De instellingen voorzien voor de leden van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel in aangepaste voorzieningen, waaronder een toegankelijk en behoeftedekkend aanbod van Nederlandstalige en anderstalige taalcursussen en taalbegeleidingsmaatregelen.

Art. II.271.275 §1. *Met behoud van de toepassing van het bepaalde in artikel II.193 en II.194, voorziet de instelling in de mogelijkheid dat studenten die een initiële bachelor- of masteropleiding volgen met anderstalige opleidingsonderdelen of een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding, hun taalkennis van deze andere taal kunnen testen.*

De instelling voorziet in het opleidingsprogramma van initiële bachelor- of masteropleidingen met anderstalige opleidingsonderdelen of van anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen in taalbegeleidingsmaatregelen. Deze taalbegeleidingsmaatregelen kunnen bestaan uit:

1° taalopleidingsonderdelen (met inbegrip van taalvakken) die aangeboden worden binnen het pakket van verplichte opleidingsonderdelen of als een verplicht keuzevak;
2° taalbegeleidingsmaatregelen die geïntegreerd worden in de anderstalige opleidingsonderdelen. Deze taalbegeleidingsmaatregelen voorzien in een actieve begeleiding van de studenten en zijn als dusdanig voor de studenten duidelijk herkenbaar in het opleidingsonderdeel.

Van deze voorwaarde kan afgeweken worden in de volgende gevallen:

1° als in het geval van een aansluitende masteropleiding de taalbegeleidingsmaatregelen opgenomen zijn in de voorafgaande bacheloropleiding;
2° als in het geval van een niet-aansluitende masteropleiding de taalbegeleidingsmaatregelen opgenomen zijn in het voorbereidingsprogramma of in het schakelprogramma.

§2. De instellingen voorzien voor studenten in aangepaste voorzieningen, waaronder een kosteloos toegankelijk en behoeftedekkend aanbod van Nederlandstalige en anderstalige taallessen en taalbegeleidingsmaatregelen.

§3. Studenten hebben het recht over een opleidingsonderdeel waarin een andere onderwijstaal dan het Nederlands wordt gebruikt en waarvoor in dezelfde opleiding geen equivalent in het Nederlands wordt gedoceerd, het examen in het Nederlands af te leggen, met uitzondering van de opleidingsonderdelen, vermeld in artikel II.261, §2, 1° en 3°. Deze regeling is niet van toepassing op anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen.

Art. II.272.²⁷⁶ Het instellingsbestuur stelt een gedragscode op na raadpleging van de studenten en legt een taalregeling vast voor studenten en docenten in het onderwijs- en examenreglement.

.....

Hoofdstuk 4. Overgangsregeling met betrekking tot de onderwijstaal

Art. II.388.³⁹⁵ De initiële bachelor- en masteropleidingen met een taalequivalent die voor de start van het academiejaar 2013-2014 bestaan, zijn vrijgesteld van de procedure, vermeld in artikel II.263.

De initiële masteropleidingen van 60 studiepunten c.q. meer dan 60 studiepunten die voor de start van het academiejaar 2013-2014 bestaan en die op grond van de bepalingen van artikel II.261 anderstalig zijn en nog geen taalequivalent hebben, moeten binnen de 2 c.q. 3 jaar na de start van het academiejaar 2013-2014 de procedure vermeld in artikel II.263 doorlopen hebben. De instelling bezorgt voor 1 oktober 2013 een overzicht van die opleidingen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.”

Bijlage 6:

**Sjabloon 'Aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige
initiële bachelor- en/of masteropleiding'**

Sjabloon aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- en/of masteropleiding

Decretale context

De aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding kadert in de taalregeling hoger onderwijs, opgenomen in hoofdstuk 8 van titel 4 van de Codex Hoger Onderwijs. Artikel II. 263 stelt onder meer dat de hoger onderwijsinstellingen een aanvraag bij de Commissie Hoger Onderwijs moeten indienen als zij een anderstalige initiële bachelor- of masteropleidingen willen aanbieden.

Definitie anderstalige initiële bachelor- en masteropleidingen (artikel II.261, § 3):

Een anderstalige initiële bacheloropleiding is een initiële bacheloropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 18,33% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

Een anderstalige initiële masteropleiding is een initiële masteropleiding waarvan de omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, aangeboden in een andere onderwijstaal dan het Nederlands in het modeltraject van die opleiding hoger is dan 50% van de totale omvang van de in die opleiding aangeboden opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, in het modeltraject.

Voor de berekening van de grenzen worden de volgende opleidingsonderdelen niet meegeteld:

- de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;
- de anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs.

Aanvraag

Een aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- en of masteropleiding heeft betrekking op:

- de organisatie van een anderstalige initiële bachelor of masteropleiding, dit in het geval dat er binnen de instelling op het ogenblik van de aanvraag de niet-anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden wordt;
- een aanvraag voor een nieuwe opleiding binnen de instelling, in dit geval anderstalig. Dit kan een volledig nieuwe opleiding zijn binnen Vlaanderen, of een nieuwe opleiding binnen de instelling. Uiteraard moet hier de procedure nieuwe opleiding gevolgd worden (macrodoelmatigheid, toets nieuwe opleiding, erkenning Vlaamse Regering). De nieuwe anderstalige opleiding kan pas aangeboden worden als de Commissie Hoger Onderwijs een positief oordeel gegeven heeft over het aanbieden van de anderstalige opleiding en de gehele procedure nieuwe opleiding met succes doorlopen is. Het aanvraagdossier voor het aanbieden van een anderstalige opleiding wordt dan ook toegevoegd aan het aanvraagdossier macrodoelmatigheid.

Modaliteiten van indiening

Aanvragen worden per aangetekend schrijven of drager en elektronisch ingediend bij:

Commissie Hoger Onderwijs
Peter Michielsens, voorzitter
t.a.v. Beatrijs Craps, secretaris
p.a. Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Departement Onderwijs en Vorming
Commissie Hoger Onderwijs
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-Laan 15, toren A
1210 BRUSSEL

De aanvraag moet ingediend worden in **drie exemplaren**.

Aanvragen moeten **tegelijktijd ook ingediend worden per mailbericht**, te richten aan het secretariaat van de Commissie Hoger Onderwijs:

beatrijs.craps@ond.vlaanderen.be

Voor opleidingen die door meerdere instellingen gezamenlijk worden aangeboden, moet de aanvraag ondertekend worden namens alle aanbiedende instellingen of moet de instemming van alle instellingen blijken uit een schriftelijke bevestiging.

- Een aanvraag die betrekking heeft op de organisatie van een anderstalige initiële bachelor of masteropleiding, dit in het geval dat er binnen de instelling op het ogenblik van de aanvraag de niet-anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden wordt, wordt ingediend uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar waarop de instelling(en) de anderstalige opleiding willen organiseren.
- Een aanvraag voor een nieuwe opleiding binnen de instelling, in dit geval anderstalig, wordt samen met het macrodoelmatigheidsdossier ingediend, zoals vermeld in artikel II. 153, §2.

Inhoud van het dossier

1) Algemene gegevens

1.1 Contactgegevens

- a) naam van de instelling(en)
- b) adres van de instelling(en) – vestiging(en) waar de opleiding wordt georganiseerd
- c) naam en functie contactperso(o)n(en)
- d) tel nr. contactperso(o)n(en)
- e) e-mailadres van contactperso(o)n(en)

1.2. Gegevens opleiding

- f) aanvraag betreft: geef benaming van de gevraagde anderstalige opleiding, en van de bestaande equivalente niet-anderstalige opleiding, telkens met de afstudeerrichtingen
- g) aanvraag betreft:

- de organisatie van een anderstalige initiële bachelor of masteropleiding, dit in het geval dat er binnen de instelling op het ogenblik van de aanvraag de niet-anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden wordt; of
- een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding, in dit geval anderstalig, waarbij de erkenningsprocedure “nieuwe opleiding” moet doorlopen worden;
- h)** graad en kwalificatie van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding;
- i)** graad en kwalificatie van de bestaande initiële bachelor- of masteropleiding die zal georganiseerd worden als een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding (indien van toepassing – 1ste en 2de streepje onder punt f);
- j)** studieomvang van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding
- k)** studieomvang van de bestaande initiële bachelor- of masteropleiding die zal georganiseerd worden als een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding (indien van toepassing – 1ste en 2de streepje onder punt f);
- l)** academiejaar wanneer de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding voor het eerst zal worden georganiseerd.

2) Criteria op basis waarvan de aanvraag beoordeeld wordt:

2.1 Opleidingsprogramma

Voeg het vooropgestelde programma met de verschillende opleidingsonderdelen van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding toe, evenals het programma met de verschillende opleidingsonderdelen van de bestaande initiële bachelor- of masteropleiding⁴ die zal georganiseerd worden als een anderstalige opleiding.

Toon aan de hand van de volgende tabel aan dat de aanvraagde anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding voldoet aan de decretale definitie van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding (voor toelichting bij de verschillende kolommen zie bijlage).

Studiegebied	vpl	graad en kwalificatie	officiële studieomvang	A. totale omvang	B. omvang anderstalige OO	C. omvang OO vreemde taal als onderwerp	D. omvang van de AOO gevolgd aan andere instelling	E. OO vrij te kiezen	% (B/A)

2.2. Motivering aanvraag:

Toon aan dat de beoogde anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding een opleidingsprogramma is dat specifiek voor buitenlandse studenten is ontworpen (onder meer aan de hand van de instroom van buitenlandse studenten); en/ of

Toon de meerwaarde aan voor het aanbieden van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding voor:

- de studenten
- het afnemend veld
- de functionaliteit voor de opleiding

Voeg toe (indien relevant):

- het advies van de studentenraad (in overeenstemming met de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs, Titel 5. Rechtspositie en medezeggenschap van de student)
- het advies van de permanente opleidingscommissie

⁴ Dit laatste niet in het geval van een nieuwe opleiding

- de resultaten van een raadpleging van en een validatie door het afnemend veld
- eventueel andere documenten die de meerwaarde aantonen voor het aanbieden van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding

2.3. Equivalente bachelor- of masteropleiding waarbij de student een opleidingstraject volledig in het Nederlands kan volgen (art. II. 262 §2)

Indien de instelling tegelijkertijd een aanvraag indient tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde wordt het sjabloon “aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde” ingevuld en toegevoegd aan het dossier.

Equivalente opleiding: (niet in te vullen als er gelijktijdig een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde is ingediend of als de vrijstelling inzake equivalente opleiding verleend is door de Vlaamse Regering)

Gegevens

- Graad en kwalificatie van de equivalente opleiding
- Studietoestand van de equivalente opleiding
- Wordt de equivalente opleiding gezamenlijk aangeboden: ja / neen
- Instelling⁵(en) die de equivalente opleiding aanbieden
- Vestiging(en) waar de opleidingsonderdelen van de equivalente opleiding door de studenten gevolgd worden

Toon duidelijk aan dat een student in de equivalente opleiding een opleidingstraject volledig in het Nederlands kan volgen.

In het geval de equivalente opleiding gezamenlijk wordt aangeboden en de opleidingsonderdelen door de studenten op meer dan één vestiging moeten gevolgd worden, motiveer de keuze om het volgen van de opleidingsonderdelen te spreiden over meer dan één vestiging.

Toon duidelijk aan dat de spreiding van de opleidingsonderdelen over meerdere vestigingen de studeerbaarheid van de opleiding voor de studenten niet in het gedrang brengt. Elementen die hier in aanmerking kunnen genomen worden zijn het aantal verplaatsingen tussen de verschillende vestigingen, de bijkomende kosten voor studenten, het mogelijke tijdsverlies,

Voeg het programma met de verschillende opleidingsonderdelen van de equivalente opleiding toe.

Vrijstelling equivalente opleiding

- Is er een vrijstelling inzake equivalente opleiding verleend door de Vlaamse Regering: ja / neen
- Indien ja – datum van het besluit
- Is er een dossier inzake vrijstelling equivalentievoorwaarde ingediend bij de Commissie Hoger Onderwijs: ja / neen
- Is er – in het kader van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding die gezamenlijk georganiseerd wordt met een instelling buiten de Vlaamse Gemeenschap - een aanvraag tot afwijking van de equivalentieregel ingediend bij de Vlaamse Regering: ja / neen

2.4. Garanties inzake kwaliteit en democratisering (art. II. 270 en 271)

⁵ Dit is niet noodzakelijk de indienende instelling. De equivalente opleiding moet minstens 1 maal aangeboden worden in de Vlaamse Gemeenschap.

Onderwijzend/ academisch personeel:

- toon aan dat het onderwijzend/ academisch personeel de onderwijstaal op een adequate wijze beheerst (overzicht van de personeelsleden met de behaalde attesten, diploma's)
- toon aan welke maatregelen de instelling(en) bijkomend ne(e)m(t)(en) om te garanderen dat het onderwijzend/academisch personeel de onderwijstaal op een adequate wijze beheerst (in het kader van evaluaties door studenten, in het kader van kwaliteitszorg,)
- vermeld de voorzieningen inzake taalcursussen en taalbegeleidingsmaatregelen die de instelling (en) aanbied(t)(en) aan de leden van het onderwijzend/ academisch personeel .

Studenten:

- vermeld de mogelijkheden die de instelling aanbiedt om de taalkennis van de onderwijstaal te testen van de studenten die de anderstalige opleiding willen volgen;
- vermeld de taalbegeleidingsmaatregelen in het opleidingsprogramma van de aangevraagde opleiding, bij afwijking van deze maatregelen vermeld de redenen;
- vermeld de aangepaste voorzieningen, waaronder kosteloos toegankelijk en behoeftedekkend aanbod van taalcursussen en –begeleidingsmaatregelen.

Bijlage

Bepalen van een anderstalige opleiding (artikel II. 261 §3):

A. Totale omvang: hier komt de totale omvang van de aangeboden opleidingsonderdelen, zowel van de Nederlandstalige als van de anderstalige opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten. Het betreft hier niet de officiële studieomvang van een opleiding maar het totale aantal unieke opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, die de instelling in de desbetreffende opleiding aanbiedt en waaruit een student zijn studietraject kan samenstellen. Dit betekent dat zowel de verplichte opleidingsonderdelen meegenomen worden, als de keuzevakken die de instelling in de desbetreffende opleiding aanbiedt en dit in de verschillende afstudeerrichtingen/ opties/ majors-minors/..... In het geval een opleidingsonderdeel meermaals in het programma voorkomt (bijvoorbeeld als het in het onderwijsprogramma opgenomen is in 3 afstudeerrichtingen), wordt dit opleidingsonderdeel slechts één maal geteld (= uniek opleidingsonderdeel).

De totale omvang van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, opgenomen in deze kolom is gelijk aan de omvang van de Nederlandstalige opleidingsonderdelen + de omvang van de anderstalige opleidingsonderdelen (kolom B) + de omvang van de anderstalige opleidingsonderdelen die een vreemde taal als onderwerp hebben (kolom C) + de omvang van de anderstalige opleidingsonderdelen die op initiatief van de student en met toestemming van de instelling worden gevolgd aan een andere hoger onderwijsinstelling (kolom D) + de omvang van de opleidingsonderdelen die in het programma opgenomen zijn als vrij te kiezen (kolom E).

B. Omvang anderstalige OO: in deze kolom komt de omvang van de anderstalige opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten. De opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben (kolom C) en de anderstalige opleidingsonderdelen die op vraag van de student en met instemming van de instelling gevolgd worden aan een andere instelling (kolom D) worden hier niet meegenomen. Ook hier worden zowel de verplichte anderstalige opleidingsonderdelen als de anderstalige keuzevakken opgenomen die de instelling in de desbetreffende opleiding aanbiedt en waaruit de student zijn studietraject kan samenstellen. Anderstalige opleidingsonderdelen die meermaals opgenomen worden in het programma (bijvoorbeeld in 3 verschillende afstudeerrichtingen), worden slechts één maal meegerekend.

C. Omvang OO vreemde taal als onderwerp: bij de definiëring van anderstalige opleidingen (artikel II. 261 §3) worden voor de berekening van de grenzen “de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd”, niet meegenomen. In deze kolom komt dan ook de omvang van deze opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten. Ook hier worden de verplichte opleidingsonderdelen en de keuzevakken die de instelling aanbiedt in de desbetreffende opleiding meegenomen voor de berekening. Anderstalige opleidingsonderdelen met een vreemde taal als onderwerp die meermaals opgenomen worden in het programma (bijvoorbeeld in 3 verschillende afstudeerrichtingen), worden slechts één maal meegerekend.

D. Omvang van de AOO gevolgd aan andere instelling: bij de definiëring van anderstalige opleidingen (artikel II. 261 §3) worden voor de berekening van de grenzen “de anderstalige opleidingsonderdelen die, op initiatief van de student en met instemming van de instelling, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs”, evenmin meegenomen. Conform de decretale bepalingen is dit punt opgenomen in de tabel. Deze opleidingsonderdelen zijn in veel gevallen niet structureel als dusdanig opgenomen in het studieprogramma van een opleiding, maar zijn eerder afhankelijk van de keuze van de studenten. Als dat het geval is, wordt deze kolom voor de desbetreffende opleiding niet ingevuld.

De omvang van deze opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten, wordt enkel opgenomen als dergelijke opleidingsonderdelen deel uitmaken van het programma van de opleiding. Enkele voorbeelden:

- In het programma is binnen een bepaalde afstudeerrichting/ optie/ major-minor opgenomen: "12 studiepunten aan een buitenlandse instelling op te nemen in het kader van een Erasmusuitwisseling". Deze 12 studiepunten worden opgenomen in kolom D
- In het programma is bij de keuze opleidingsonderdelen opgenomen "Uitwisselingsprogramma Georgetown University – taal Engels – studiepunten 3". Deze 3 studiepunten worden opgenomen in kolom D.

E. OO vrij te kiezen: in een aantal opleidingen voorziet het studieprogramma dat de student een aantal vakken vrij kan kiezen binnen het globale opleidingsaanbod van de instelling of zelfs binnen een andere hogeronderwijsinstelling. In de studieprogramma's wordt dit meestal aangeduid als "opleidingsonderdelen vrij te kiezen binnen de instelling" en wordt daar een aantal studiepunten aan gekoppeld. Het is in dat geval dan ook onmogelijk om een taal te koppelen aan deze "opleidingsonderdelen", aangezien de student hier de keuzevrijheid heeft (hij kan zowel een Nederlandstalig opleidingsonderdeel als een anderstalig opleidingsonderdeel volgen). In deze kolom worden de studiepunten opgenomen van "de vrij te kiezen opleidingsonderdelen". In het geval het studieprogramma de opleidingsonderdelen opsomt waaruit de student kan kiezen, met daaraan gekoppeld de studiepunten en de taal van de verschillende opleidingsonderdelen, dan valt dit in deze context niet onder de kolom "vrij te kiezen", maar worden deze opleidingsonderdelen opgenomen in de andere kolommen, afhankelijk van de taal.

Bijlage 7:

Sjabloon 'Aanvraag vrijstelling equivalentievoorwaarde'

Sjabloon aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde

Decretale context:

De aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde kadert in de taalregeling hoger onderwijs, opgenomen in hoofdstuk 8 van titel 4 van de Codex Hoger Onderwijs.

Artikel II. 264 stelt onder meer dat de hoger onderwijsinstellingen een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde kunnen indienen bij de Commissie Hoger Onderwijs voor een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding. Als de Vlaamse Regering op basis van het advies van de Commissie Hoger Onderwijs een positieve beslissing neemt over de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde betekent dit dat voor de betrokken anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding er geen equivalente opleiding moet aangeboden worden in de Vlaamse Gemeenschap.

Een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde kan bij de Commissie Hoger Onderwijs ingediend worden hetzij:

- gezamenlijk met een aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige bachelor- en/ of masteropleiding, en dit zowel bij:
 - o een aanvraag die de organisatie van een anderstalige initiële bachelor of masteropleiding betreft, dit in het geval dat er binnen de instelling op het ogenblik van de aanvraag de niet-anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding aangeboden wordt;
 - o een aanvraag macrodoelmatigheid in het kader van een nieuwe opleiding, in dit geval anderstalig;
- bij een bestaande equivalente opleiding die de instelling wil afbouwen/ stopzetten.

Een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde moet niet ingediend worden als er ergens in de Vlaamse Gemeenschap een equivalente opleiding van de betrokken anderstalige bachelor-of masteropleiding blijft bestaan.

Modaliteiten van indiening

Aanvragen worden per aangetekend schrijven of drager én elektronisch ingediend .

Indieningsdata:

Een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde kan bij de Commissie Hoger Onderwijs ingediend worden hetzij:

- uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de opleiding met vrijstelling van de equivalentievoorwaarde zal worden georganiseerd, dit in het geval dat de aanvraag gezamenlijk ingediend wordt met een aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige bachelor- en/ of masteropleiding;
- indien de aanvraag tevens een aanvraag voor nieuwe anderstalige opleiding betreft, wordt het vrijstellingsdossier ingediend samen met de aanvraag voor nieuwe anderstalige opleiding;
- uiterlijk op 1 oktober van het academiejaar dat voorafgaat aan de start van het afbouwen/stopzetten van de bestaande niet-anderstalige (equivalente) opleiding in het geval dat de instelling een bestaande equivalente opleiding wil afbouwen/ stopzetten.

Commissie Hoger Onderwijs
Peter Michielsens, voorzitter
t.a.v. Beatrijs Craps, secretaris
p.a. Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Departement Onderwijs en Vorming
Commissie Hoger Onderwijs
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-Laan 15, toren A
1210 BRUSSEL

De aanvraag moet ingediend worden in drie exemplaren.

Aanvragen moeten tegelijkertijd ook ingediend worden per mailbericht, te richten aan het secretariaat van de Commissie Hoger Onderwijs:

beatrijs.craps@ond.vlaanderen.be

Voor opleidingen die gezamenlijk worden aangeboden, moet de aanvraag ondertekend worden namens alle organiserende instellingen of moet de instemming van alle instellingen blijken uit een schriftelijke bevestiging.

Inhoud van het dossier

1) Algemene gegevens

1.1. Contactgegevens

- m)** naam van de instelling(en)
- n)** adres van de instelling(en) – vestiging waar de opleiding wordt georganiseerd
- o)** naam en functie contactperso(o)n(en)
- p)** tel nr. contactperso(o)n(en)
- q)** e-mailadres van contactperso(o)n(en)

1.2. Gegevens opleiding

- r)** betreft het een aanvraag tot vrijstelling van equivalentie in het kader van een aanvraag voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding: ja/ nee
- s)** indien ja: graad- en kwalificatie van de aangevraagde anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding
- t)** betreft het een aanvraag tot stopzetting van een bestaande equivalente opleiding: ja/nee
- u)** Indien ja – graad en kwalificatie van de bestaande equivalente opleiding
- v)** graad en kwalificatie van de anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding
- w)** academiejaar vanaf wanneer de bestaande equivalente opleiding afgebouwd/ stopgezet wordt.

2) Advies van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad

Als bijlage wordt het advies van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad over de vrijstelling van de equivalentievoorwaarde toegevoegd; dit uiterlijk 1 maand na indiening van het desbetreffende dossier (Codex Hoger Onderwijs art. II. 264 §1

3) Motivering aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde:

Motiveer de aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde voor de betrokken anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding. Elementen die bij de beoordeling in rekening kunnen genomen worden zijn:

- een minieme vraag van studenten (aangetoond op basis van instroomcijfers) gecombineerd met het gegeven dat het afnemend veld nagenoeg volledig internationaal georiënteerd is (aangetoond op basis van onder andere cijfermateriaal inzake tewerkstelling afgestudeerden, overzichten tewerkstellingsmogelijkheden,...)
- de bestaande expertise in Vlaanderen is te beperkt om een dubbel aanbod te creëren (anderstalige opleiding en equivalente opleiding) (cijfermatig onderbouwd)
- ...